

The background image shows a coastal industrial facility with two large, cylindrical storage tanks featuring prominent red and white horizontal stripes. These tanks are situated behind a rugged, grey stone breakwater. The sky is a clear, vibrant blue, and the sun is positioned in the upper right corner, creating a bright lens flare and casting a warm glow over the scene. In the bottom right corner, there are decorative, wavy green lines that resemble stylized waves or a coastline.

RioTinto

Samfélagsskýrsla og Grænt bókhald Rio Tinto á Íslandi 2024

maí 2025

Efnisyfirlit

- [Yfirlýsing](#)
- [Ávarp forstjóra](#)
- [Um fyrirtækið](#)
- [Framleiðsluferli áls](#)
- [Stefna ISAL](#)
- [Gildi ISAL](#)
- [Umhverfismál](#)
- [Grænt bókhald](#)
- [Fólkið í Straumsvík](#)
- [Samfélag](#)
- [Hagsmunaaðilar](#)
- [Efnahagslegir þættir](#)
- [GRI tilvísunartafla](#)
- [Áritun endurskoðenda](#)

Ábyrgð og ritstjórn:
Bjarni Már Gylfason

Ritnefnd:
Bjarni Már Gylfason
Elva Dögg Melsteð
Halla Dóra Sigurgeirsdóttir
Hildur Atladóttir
Guðni Ingólfsson
Guðrún Þóra Magnúsdóttir

Ljósmyndir:
Birgir Ísleifur Gunnarsson
Rio Tinto á Íslandi ehf.

Útgefandi:
Rio Tinto á Íslandi ehf.
Straumsvík
Pósthólf 222

Yfirlýsing

Allar upplýsingar í þessari skýrslu eru réttar og veittar samkvæmt okkar bestu vitund. Þær gefa raunhæfa mynd af starfsemi Rio Tinto á Íslandi og hafa mikið gildi þegar kemur að áætlunum um að bæta árangur fyrirtækisins.

Einlægur vilji okkar er að stuðla að stöðugum framförum, bæði okkar eigin og annarra, á sviði sjálfbærrar þróunar og ábyrgrar starfsemi. Grænt bókhald, sem er hluti af þessari skýrslu, er fært í samræmi við reglugerð nr. 206/2025 sem tekur við af eldri reglugerð um grænt bókhald.

Skýrslan er aðgengileg á vef fyrirtækisins, riotinto.is og veitir ítarlegar upplýsingar um starfsemi fyrirtækisins. Við fögnum öllum ábendingum um efni hennar en þeim má koma til skila á vefsvæði okkar riotinto.is eða á netfanginu isal@riotinto.com.

Rannveig Rist,
forstjóri

Ávarp forstjóra

Starfsumhverfi fyrirtækisins var krefjandi árið 2024. Stríðsátök, viðskiptahindranir og óreiða í alþjóðahagkerfinu hafði veruleg áhrif á ytra umhverfi okkar. Hins vegar gekk rekstur og starfsemi álversins í Straumsvík vel á öllum sviðum og á starfsfólk okkar miklar þakkir skildar fyrir góðan árangur.

ISAL bjó við raforkuskerðingar frá Landsvirkjun vegna lágrar vatnsstöðu í miðlunarlónum. Af þeim orsökum framleiddu kerskálur 202.070 tonn, sem er nokkuð lægra en gert var ráð fyrir. Steypuskáli framleiddi 211.327 tonn en mismunurinn felst í umbræðslu og framleiðslu úr aðkeyptum málmi.

Árið 2024 námu tekjur 612 milljónum dollara eða sem svarar 84,5 milljörðum króna samanborið við 610,2 milljónum dollara árið á undan. Tekjur jukust lítillega þrátt fyrir minni framleiðslu og skýrist breytingin af þróun álverðs. Hagnaður ársins nam 8,6 milljónum dollara eða 1,2 milljörðum króna samanborið við tap upp á 6,4 milljónir dollara árið á undan.

Efnahagslegt fótspor fyrirtækisins á Íslandi er afar mikið. Hjá fyrirtækinu starfa um 380 manns og námu laun og launatengd gjöld um 8,6 milljörðum á árinu 2024. Greiðslur okkar til Hafnarfjarðar og Hafnarfjarðarhafnar námu 570 milljónum króna. Áætluð tekjuskattsgreiðsla er 420 milljónir króna og gera má ráð fyrir að kaup okkar á innlendri vöru og þjónustu hafi verið um 6,4 milljarðar á liðnu ári.

Fyrirtækið keypti 3.204GWs af raforku frá Landsvirkjun. Góð afkoma Landsvirkjunar og háar arðgreiðslur til ríkisins eru til marks um framlag áliðnaðar en ISAL er einn stærsti viðskiptavinur Landsvirkjunar.

Losun gróðurhúsalofttegunda var með lægsta móti á liðnu ári eða 1,52t á hvert tonn af framleiddu áli. Sú losun er með því lægsta sem þekktist í áliðnaði á heimsvísu og til marks um góðan árangur okkar. Losun flúors minnkaði verulega á síðasti ári og var 0,47kg á hvert tonn af framleiddu áli samanborið við 0,55 árið á undan. Er þessi árangur afrakstur markvissra aðgerða um að draga enn frekar úr losun. Aðrir mælikvarðar voru stöðugir og vel innan við miðlunarmörk í starfsleyfi.

Á síðasta ári veitti móðurfélag okkar, Rio Tinto, Rauða krossi Íslands styrk að upphæð 208 milljónir króna til að styðja við samfélagið í Grindavík sem hefur þurft að ganga í gegnum miklar og krefjandi áskoranir. Styrkurinn hefur verið nýttur í fjölmörg mikilvæg verkefni sem styðja við samfélagið í Grindavík og víðar á Suðurnesjum, enda hafa íbúar Grindavíkur margir sest þar að. Áhersla hefur verið lögð á að styðja við margvísleg félagsleg verkefni og efla viðnámsþrótt íbúa, bæði til skemmri og lengri tíma. Þar eru þarfir fólksins hafðar í forgrunni. Við erum stolt af því að hafa unnið að því að koma þessari styrkveitingu til leiðar og að sjá styrkinn koma í góðar þarfir.

Á síðasta ári veitti móðurfélag okkar, Rio Tinto, Rauða krossi Íslands styrk að upphæð 208 milljónir króna til að styðja við samfélagið í Grindavík sem hefur þurft að ganga í gegnum miklar og krefjandi áskoranir. Styrkurinn hefur verið nýttur í fjölmörg mikilvæg verkefni sem styðja við samfélagið í Grindavík og víðar á Suðurnesjum, enda hafa íbúar Grindavíkur margir sest þar að. Áhersla hefur verið lögð á að styðja við margvísleg félagsleg verkefni og efla viðnámsþrótt íbúa, bæði til skemmri og lengri tíma. Þar eru þarfir fólksins hafðar í forgrunni. Við erum stolt af því að hafa unnið að því að koma þessari styrkveitingu til leiðar og að sjá styrkinn koma í góðar þarfir.

Öryggi, heilbrigði og vellíðan starfsfólks er ávallt í fyrsta forgangi. Árangur á þessu sviði var góður síðasta ár en eitt fjarveruslys var á árinu og slysatiðni var 0,26 sem er mælt á hverjar 200.000 vinnustundir. Þetta er góður árangur en stöðugt er leitað leiða til að fækka slysum og læra af reynslu okkar og annarra.

ISAL fékk nýlega sérstaka viðurkenningu í öryggisverðlaunum Rio Tinto (Safety Awards). Viðurkenningin er sameiginlegur árangur alls starfsfólks enda höfum við heilbrigði, umhverfi og öryggi að leiðarljósi við vinnu okkar. Frammistaða í þessum málaflokkum endurspeglast í niðurstöðum öryggisúttektar þar sem heilbrigði og umhverfi fengu hæstu einkunn sem vakti verðskuldaða athygli og í framhaldinu þessa mikilvægu viðurkenningu.

Ávarp forstjóra

Nýlega var kynnt fyrir starfsfólki í Straumsvík verkefni á vegum móðurfélags okkar, Rio Tinto, sem kallast MyShare. Verkefnið gengur út á að gefa starfsfólki kost á því að eignast hlut í móðurfélagi okkar, Rio Tinto. Starfsmaður leggur til tiltekna upphæð og fær mótframlag frá móðurfélaginu og eignast þannig hlut í fyrirtækinu.

Á liðnu ári var starfsfólki einnig kynnt Velferðartorg þar sem gefst kostur á ýmiss konar faglegum stuðningi og þjónustu í gegnum Kara Connect. Meðal þess sem boðið er upp á eru viðtöl við sálfræðinga, fjölskylduráðgjöf, hjónabandsráðgjöf, markþjálfun og fleira. Starfsfólk getur fengið fimm tíma árlega án endurgjalds en Velferðartorginu er ætlað styðja enn frekar við velferð og starfsánægju.

Þann 24. október á þessu ári eru 50 ár liðin frá því að Kvennafrídagurinn var haldinn árið 1975. Þá lögðu 90% kvenna niður störf til að krefjast sömu réttinda og launa og karlar. Kvennafrídagurinn í ár er sérstakt tilefni til að líta um öxl og horfa til þess sem hefur áunnist í jafnréttismálum en ekki síður að líta til þeirra áskorana sem við því miður stöndum enn frammi fyrir. Þótt flestum þyki krafa sem sett var fram árið 1975 eðlileg og réttlát þrífst ennþá margvíslegt ójafnræði milli fólks og nýjar áskoranir hafa komið fram, t.d. varðandi réttindi hinsegin fólks.

Nýlega öðlaðist fyrirtækið Hinsegin vottun Samtakanna '78. Álverið í Straumsvík er meðal fyrstu fyrirtækja sem hlýtur þessa vottun en hún felur í sér úttekt þar sem farið yfir alla þætti fyrirtækisins með tilliti til réttinda og aðstöðu hinsegin starfsfólks. Vottunin er okkur mikilvæg til að sýna í verki jafnrétti og fjölbreytileiki fyrir okkur öll.

Samfélagsskýrsla ISAL og Grænt bókhald veita skilmerkilegar og gagnlegar upplýsingar um rekstur og starfsemi fyrirtækisins. Við leggjum mikla áherslu á að hagsmunaaðilar okkar og nærsamfélag geti kynnst starfseminni vel og þau áhrif sem hún hefur á umhverfi og samfélag.

Rannveig Rist,
forstjóri

Um fyrirtækið

Álverið í Straumsvík er rekið af Rio Tinto á Íslandi ehf. Verksmiðjuheiti álversins er ISAL og tilheyrir Rio Tinto Aluminium sem er álsvið breska námafélagsins Rio Tinto. Fyrirtækið er skráð á Íslandi. Félagið leggur mikla áherslu á heilsu og öryggi starfsfólks, sjálfbæra þróun og heiðarleika í vinnubrögðum. Rio Tinto er með höfuðstöðvar í London en umfang starfseminnar er mest í Ástralíu og Norður-Ameríku. Höfuðstöðvar álsviðs Rio Tinto eru í Montreal í Kanada.

Helsta framleiðsluafurð ISAL eru sívalar stangir úr áli sem í Straumsvík sem eru jafnan kallaðar boltar og eru tilbúnir til þrýstimótunar hjá viðskiptavinum fyrirtækisins. Boltarnir eru framleiddir í fjölmörgum málmblöndum og í mismunandi stærðum. Álið frá Straumsvík er notað í ýmsar sérhæfðar vörur, svo sem í bílaiðnaði, byggingariðnaði, í ýmsa prófíla, loftræstikerfi og ramma utan um sólarcellur og fleira.

Viðskiptavinir ISAL eru um **55 talsins** og eru flestir í Evrópu en fjöldi þeirra getur breyst milli ára.

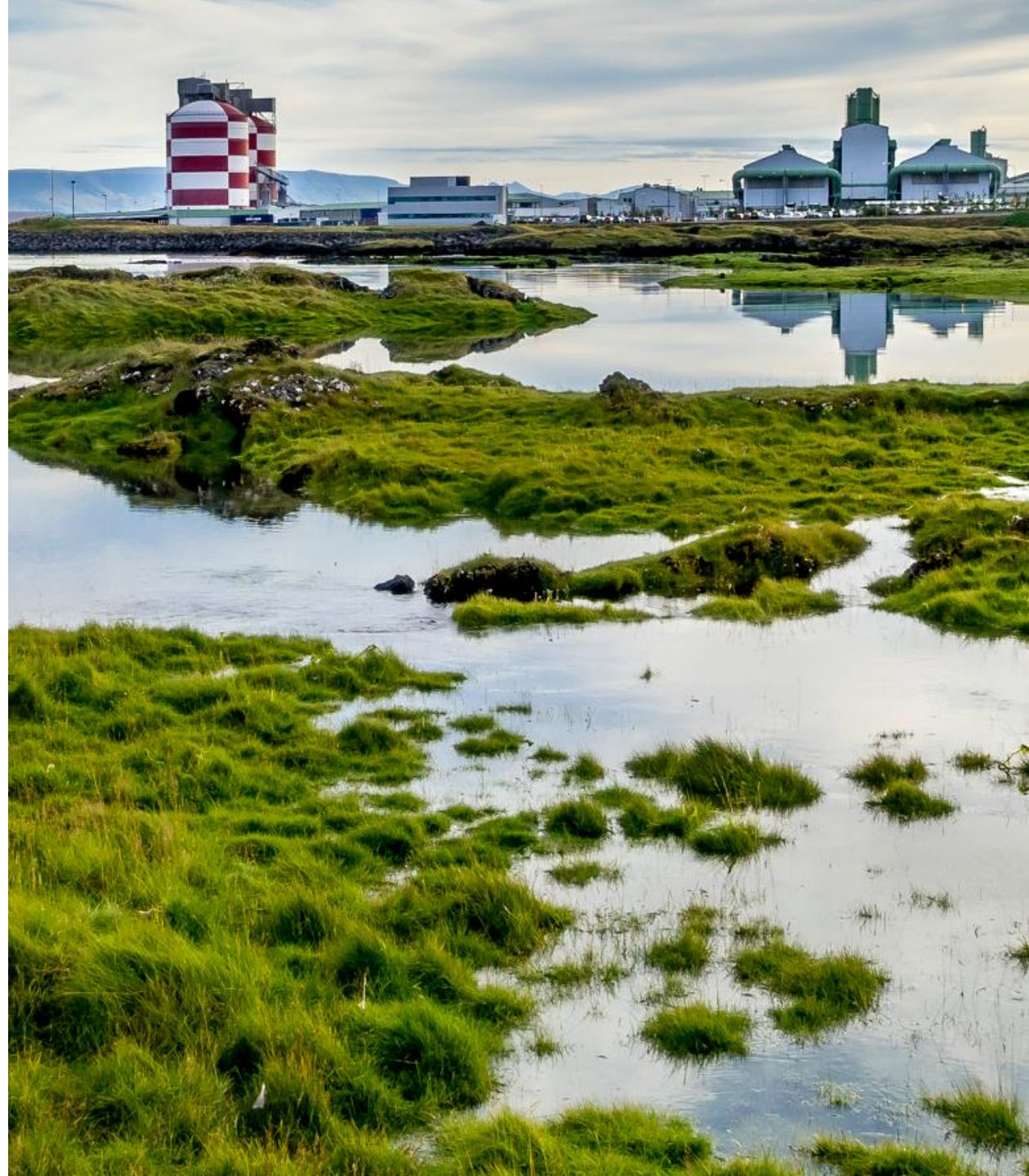
Hjá ISAL starfa um **370 manns** með ólíkan bakgrunn. Fjölbreytnin er mikil og innan fyrirtækisins býr mikil þekking og reynsla meðal starfsfólks sem á stóran þátt í velgengni þess.

ISAL hefur ætíð lagt mikla áherslu á **fræðslumál** og er Stóriðjuskólinn stærsta verkefnið í fræðslustarfi fyrirtækisins. Við leggjum ríka áherslu á að bæta stöðugt frammistöðu okkar í heilbrigðis-, öryggis-, umhverfis- og samfélagsmálum, setjum metnaðarfull markmið á þessum sviðum og höfum mótað um þau skýra stefnu.

Fyrirtækið er með samþætt **stjórnkerfi** gæða-, heilbrigðis-, öryggis og umhverfismála, vottað samkvæmt alþjóðlegu stöðlunum ISO 9001, ISO 14001 og ISO 45001 ásamt því að vera með vottað jafnlaunakerfi samkvæmt ÍST 85 staðlinum. Fyrirtækið er enn fremur með ASI vottun.

Markvissar **stöðugar umbætur** og **straumlínustjórnun** eru jafnframt ein af meginstöðum fyrirtækisins. Atvik og frávik eru skráð og grunnástæður í rót þeirra greindar. Áhættugreiningar eru framkvæmdar með tilliti til reksturs, umhverfis, heilbrigðis, öryggis og samfélags.

Við leggjum okkur fram við að starfa í sátt við umhverfi og samfélag. Þá er markmið okkar ánægðir viðskiptavinir sem líta á ISAL sem fyrsta valkost.

Um fyrirtækið

Þann 28. október 2021 gaf Umhverfisstofnun út nýtt **starfsleyfi** fyrir ISAL sem gildir til 1. nóvember 2037. Ýmsar nýjar kröfur koma inn í starfsleyfið auk þess sem felld verður úr starfsleyfinu þynningarsvæði. Í nýju leyfi eru innleiddar kröfur um bestu fánlegu tækni (BAT). Starfsleyfið er aðgengilegt á vef Umhverfisstofnunar. Stofnunin er jafnframt eftirlitsaðili.

Fyrirtækið fellur undir fyrirtækjaflokkinn „2.1 álframleiðsla“, samkvæmt fylgiskjali með reglugerð um grænt bókhald.

Stjórn fyrirtækisins var árið 2024 skipuð eftirfarandi fimm einstaklingum:

Christian Charbonneau, stjórnarformaður
Patrice Bergeron
Rannveig Rist
Sigurður Þór Ásgeirsson
Katrín Pétursdóttir

Stjórnarháttayfirlýsing fyrirtækisins er aðgengileg á vef fyrirtækisins www.riotinto.is.

Stefna ISAL 2025

Hlutverk okkar er að finna stöðugt betri leiðir til að framleiða hágæða ál með hámarksarðsemi í samræmi við óskir viðskiptavina með heilbrigðis-, öryggis- og umhverfismál í fyrirrúmi. Reksturinn byggir á framúrskarandi starfsfólki þar sem fjölbreytileiki, jafnrétti og mannréttindi eru höfð að leiðarljósi. Við fylgjum lögum og reglum og uppfylfum siðareglur Rio Tinto. Framtíðarsýn ISAL er að tryggja vöxt og samkeppnishæfni fyrirtækisins á sjálfbæran hátt og að ná kolefnishlutleysi fyrir árið 2040.

Í fremstu röð

- Öryggis-, umhverfis- og heilbrigðismál í fyrsta forgangi
- Reynslumikið og fjölhæft starfsfólk
- Meiri endurvinnsla, minni úrgangur og sóun
- Ábyrg nýting auðlinda sem styður hringrásarhagkerfið

Hágæða vörur með lágu kolefnisspori

- Afurðir okkar draga úr losun hjá viðskiptavinum okkar – ISAL er hluti af lausninni
- ISAL fyrsti valkostur viðskiptavina
- Ábyrg framleiðsla sem stenst ítrustu kröfur
- Föngun koltvísýrings

Vöxtur í forgang

- Menntun og fræðsla starfsfólks
- Skynsöm fjárfestingastefna og nýting búnaðar
- Stafræn vegferð og aukin sjálfvirknivæðing

ISAL er í fremstu röð í allri starfsemi sem knúin er áfram af stöðugum umbótum í sátt við umhverfi og samfélag

Gildi ISAL

Umhyggja	Hugrekki	Framsækni
• Við gætum þess að setja andlegt og líkamlegt öryggi fólksins í kringum okkur í forgang. • Við virðum hvert annað, byggjum sambönd okkar á trausti og erum meðvituð um afleiðingar gjörða okkar. • Við leggjum okkar af mörkum til að skapa betri framtíð fyrir fólkið okkar, samfélagið og umhverfið.	• Við tökumst á við erfiðar aðstæður með jákvæðu hugarfari og sýnum í verki að við vinnum öll að sama markmiði. • Við sýnum hugrekki með því að vekja athygli á því sem aflaga hefur farið og grípum til aðgerða þegar þörf krefur. • Við erum ekki hrædd við að prófa nýja hluti.	• Við erum alltaf að læra og bæta við þekkingu okkar. • Við leitum stöðugt að leiðum til að gera hlutina betur og með öruggari hætti. • Við kunnum að meta styrkinn sem felst í fjölbreytileika hugmynda og samvinnu. Þannig náum við meiri árangri saman en við gætum hvert fyrir sig.

Skipurit Rio Tinto á Íslandi

Siðareglur

Siðareglur Rio Tinto, **þannig vinnum við**, gilda fyrir allt starfsfólk Rio Tinto. Þar er útskýrt hvernig starfsfólk hegðar sér í samræmi við gildi fyrirtækisins. Gildi fyrirtækisins eru:

umhyggja - hugrekki - framsækni

Efni siðareglanna á ekki eingöngu við fyrir starfsfólk fyrirtækisins heldur einnig ráðgjafa, umboðsmenn, verktaka og birgja.

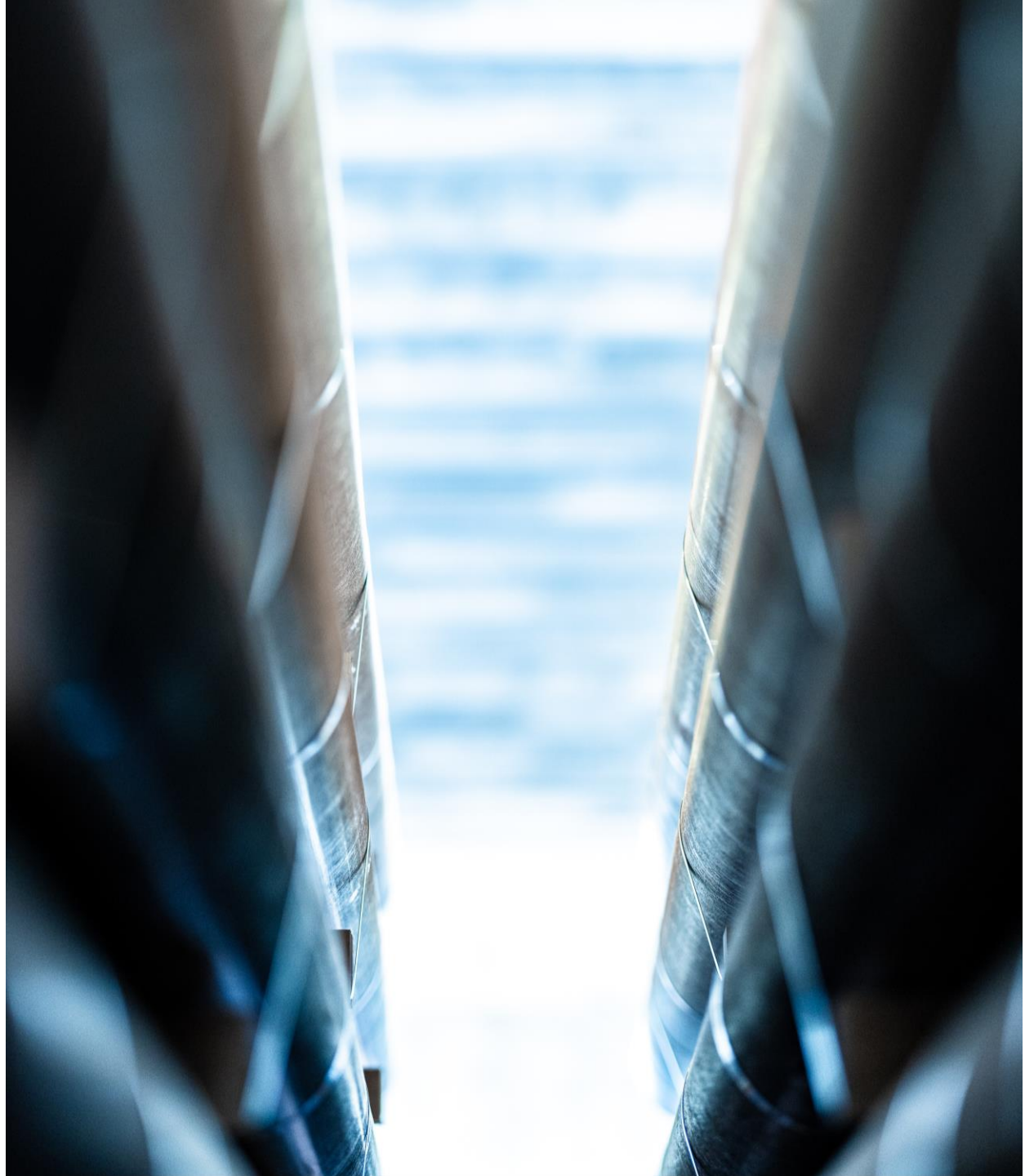
Við leggjum okkur líka fram um að tryggja að þessar meginreglur séu virtar í þeim fyrirtækjum sem við eigum hlut í og viðskipti við.

Siðareglurnar má finna á www.riotinto.is.

Einnig eru í gildi sérstakar siðareglur fyrir birgja Rio Tinto sem fyrirtækið gerir kröfu um að þeir fylgi. Í siðareglum birgja eru 8 meginstef:

1. Árangur í heilbrigðis- og öryggismálum
2. Stjórnarhættir og hlítmi við lög
3. Vinnuafli og mannréttindi
4. Árangur í umhverfismálum
5. Neyðarviðbúnaður og rekstraröryggi
6. Nærsamfélag
7. Upplýsingar og skýrslugerð
8. Skuldbinding stjórnenda

Siðareglur birgja má finna www.riotinto.is.

Framleiðsluferli ISAL

Ál er framleitt með rafgreiningu súrál. Það er efnasamband áls og súrefnis (Al_2O_3) og líkist fingerðum hvítum sandi. Auk súrál eru raforka og forskaut meginhræfni við framleiðslu áls.

ISAL notaði 3.203 **gígawattstundir** af raforku á árinu 2024 en hún er keypt af Landsvirkjun og á uppruna sinn í vatnsaflsvirkjunum fyrirtækisins.

Súrálið er að mestum hluta keypt frá Brasilíu og forskautin koma frá Kína, hvort tveggja flutt sjóleiðis til Íslands.

Rafgreining fer fram í kerskálum í þar til gerðum kerum. Í þremur kerskálum ISAL eru alls 480 ker og framleiðir hvert þeirra um 1,2 tonn af áli á sólarhring allt árið um kring.

Til að rafgreining geti farið fram þarf að veita **rafstraumi** í gegnum kerin. Í hverju kerri er flúorrík efnabráð sem gerir rafgreiningarferlið mögulegt. Við þetta klofnar hið sterka efnasamband súrál í ál og súrefni.

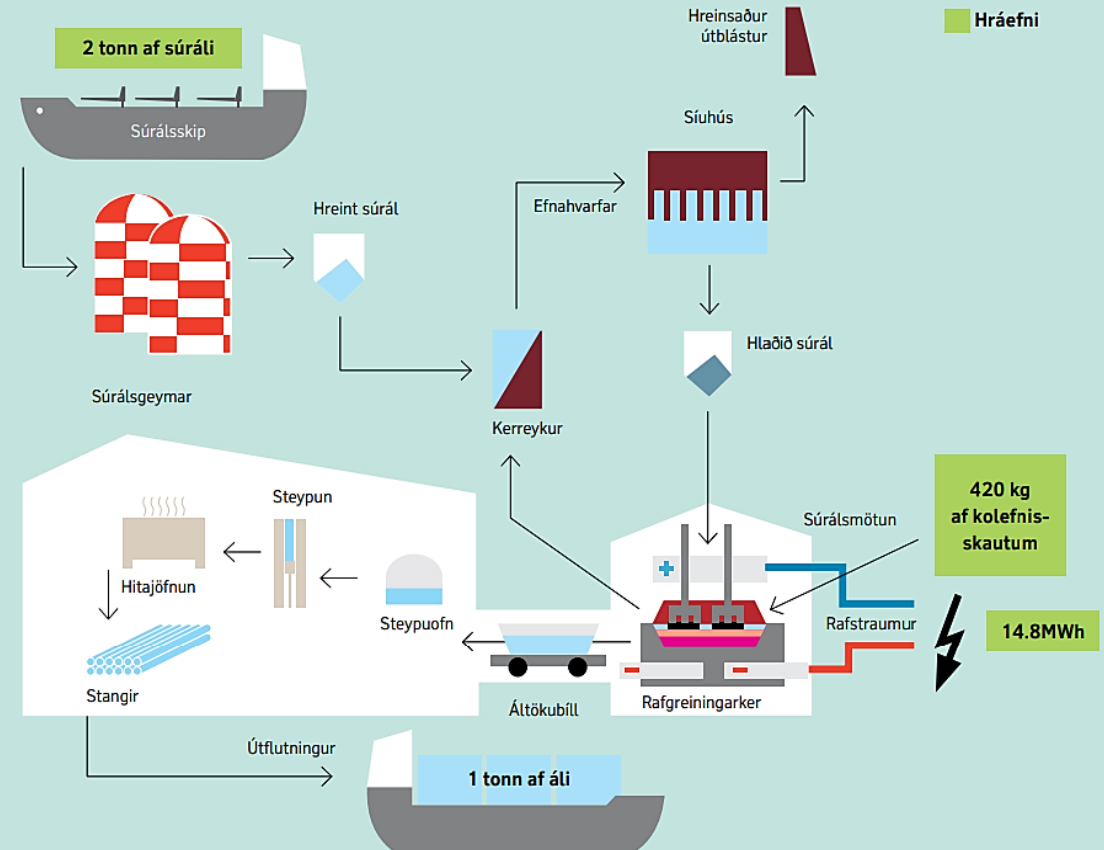
Forskautin, sem eru úr kolefni, gegna því hlutverki að koma rafstraumi í gegnum kerin og fer hann út um baksautin sem eru á botni kersins.

Þegar álið klofnar frá súrefninu fellur það á botn kersins en súrefnið leitar upp á við, brennur með kolefnum forskautanna og myndar koltvísýring (CO_2).

Öll kerin í kerskálunum eru lokað og með afsogi til að lágmarka losun flúors og ryks út í andrúmsloftið.

Afsogið er leitt inn á **þurrhreinistöðvar** þar sem flúor og ryk er hreinsað úr afganginu. Vel yfir 99% flúorsins hreinsast úr afganginu og er endurnýtt við framleiðsluna.

Álið er sogað upp úr kerunum í svokallaðar deigjur og flutt yfir í steypuskálann.

Framleiðsluferli ISAL

Í **steypuskálanum** er álið hreinsað í deiglum og síðan er fljótandi álinu dælt yfir í ofna. Þar er ýmsum efnum blandað við álið til að ná fram réttri efnasamsetningu í samræmi við kröfur viðskiptavina.

Næst er álinu helt úr ofninum í rennukerfi steypuvéla en á leiðinni er það gasmeðhöndlað sem hreinsar burt síðustu óhreinindi áður en steyp er.

Steypuvélarnar steypa 7–8 metra langa **bolta** í ýmsum sverleikum.

Að lokum eru boltarnir settir í gegnum hitajöfnunarferli en það hefur áhrif á efniseiginleika álsins.

Í steypuskálanum eru framleiddar um **230** mismunandi vörutegundir.

Úrgangsefni sem falla til í steypuskálanum eru **endurnýtt** eins og kostur er, afskurður og spónn sem fellur til við sögun er endurbræddur.

Álgjall er einnig sent til **endurvinnslu**, en það er úrgangsefni úr hreinu áli og áloxíði sem verður til í framleiðsluferlinu.

Að síðustu er álið flutt sjóleiðina til Rotterdam og þaðan áfram til viðskiptavina víðsvegar um Evrópu.

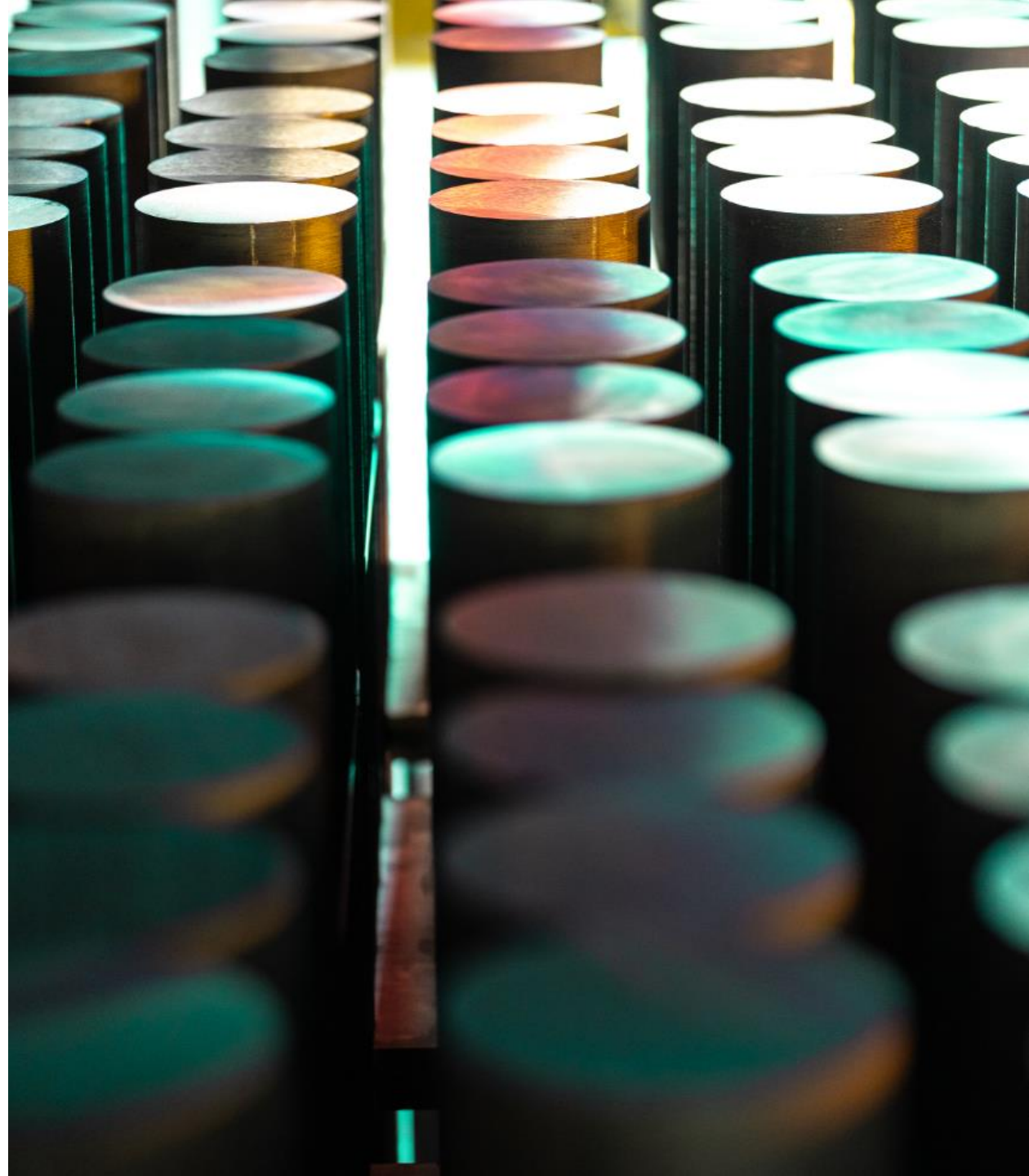
Afurðir

Allar afurðir ISAL fara inn í framleiðsluferla hjá viðskiptavinum okkar sem stuðla að aukinni **sjálfbærni**. Öll framleiðsla álfersins telst vera flokkunartæk (e. *EU Taxonomy eligible*).

Stór hluti afurða ISAL er notaður í byggingariðnað þar sem notkun áls fer sívaxandi. Ál nýtist vel í byggingu húsa þar sem áhersla er lögð á sjálfbærni bygginga. Dæmi um hluti í húsnæði eru gluggar, hurðir, stigahandrið, loftræstikerfi og hitakerfi. Einnig er ál töluvert notað í klæðningar á byggingar svo dæmi séu tekin.

Ál úr Straumsvík er einnig mikið notað í bílaiðnaði vegna eiginleika efnisins. Í raun má segja að orkuskipti í samgöngum, minnkandi eyðsla bíla sem ganga fyrir jarðefnaeldsneyti og framleiðsla rafbíla væri erfið án þess að nota ál.

Ál er notað í nánast alla hluta bílsins en með ólíkum hætti eftir áherslum einstakra bílaframleiðenda og eru sumir bílar nánast eingöngu úr áli.

Umhverfi

Við leggjum áherslu á að starfa ávallt í sátt við umhverfi og samfélag og leitumst við að bæta stöðugt frammistöðu okkar í umhverfismálum.

Losun í andrúmsloft

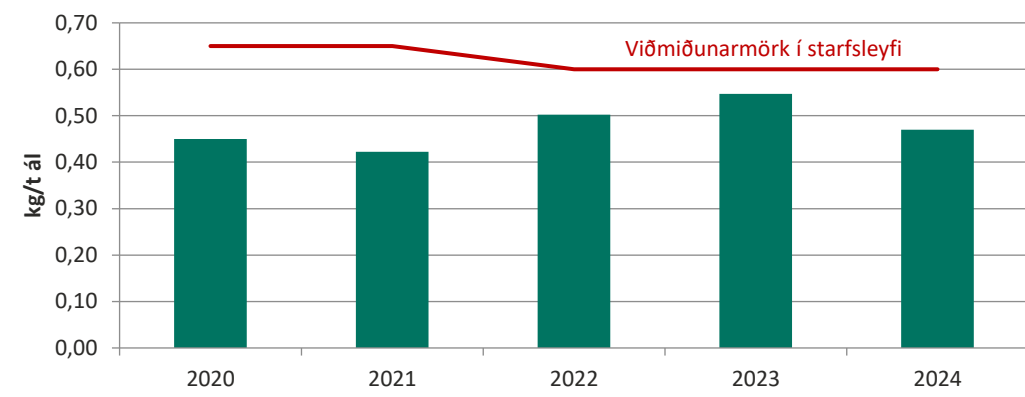
Kerskálur eru helsta uppspretta mengandi efna í útblæstri en þau eru flúoríð, ryk og brennisteinstvíoxíð auk gróðurhúsalofttegunda. Útblástur flúoríðs og ryks er mældur stöðugt bæði á kerskálapökum og í þurrhreinistöðvum. Einnig er símæling á ryki frá ofnum steypuskála, löndunarbúnaði og öðrum síuhúsum. Mælingarnar eru gerðar samkvæmt mæliáætlun sem samþykkt er af Umhverfisstofnun sem má nálgast á vef stofnunarinnar.

Mikil áhersla er lögð á að halda losun í lágmarki og eru mælingarnar notaðar markvisst og niðurstöðurnar rýndar reglulega. Stýring framleiðsluferla, fyrirbyggjandi viðhald ásamt fræðslu og þjálfun starfsfólks gegna lykilhlutverki í að lágmarka losunina.

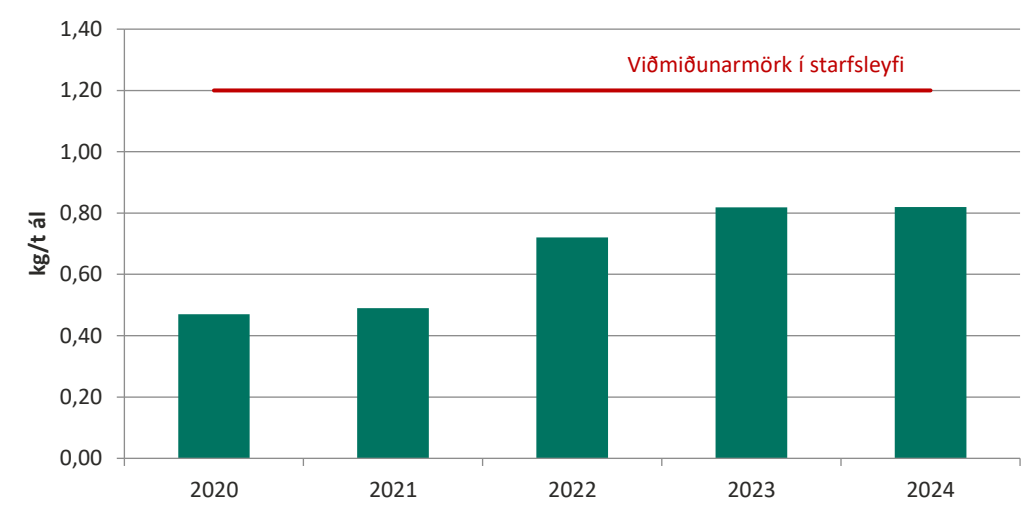
Áhrif útblásturs á umhverfið má sjá í kafla um [vöktun](#).

Losun flúoríðs var 0,47 kg/t ál og ryks 0,82 kg/t ál sem er vel undir viðmiðunarmörkum í starfsleyfi og markmiðum fyrirtækisins. Losun flúoríðs var lægri en árið á undan þegar hún var 0,55 kg/t ál en mikil áhersla var lögð á að draga úr losun. Aðgerðahópur var stofnaður og var gripið til ýmissa aðgerða sem skilaði sér í bættum árangri.

Útblástur flúoríðs

Útblástur ryks kerskálum og þurrhreinistöðvum

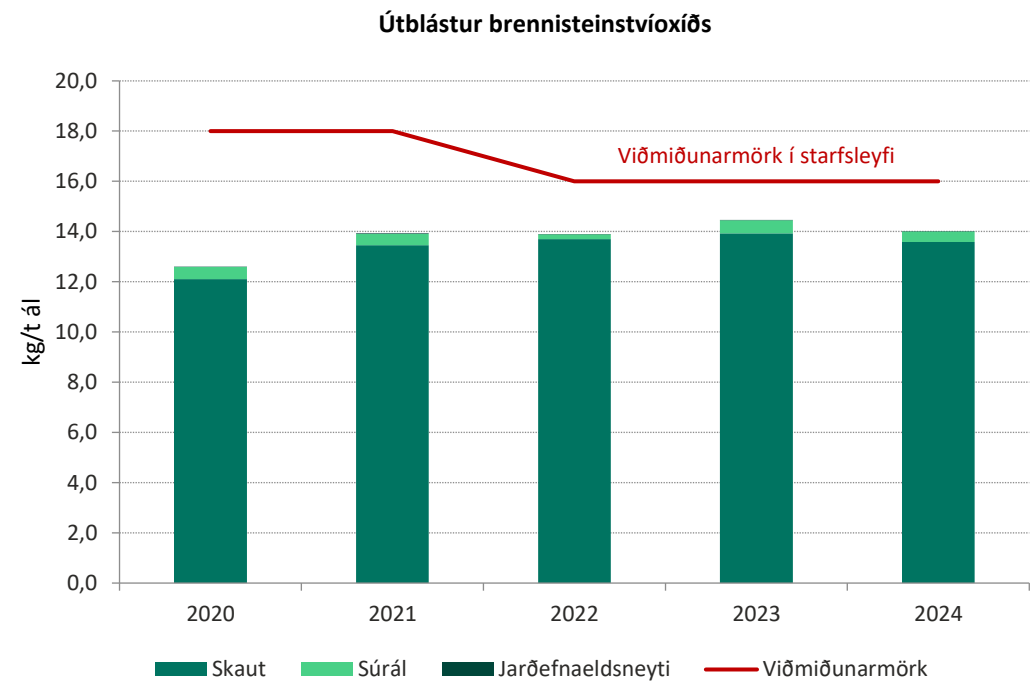

Losun í andrúmsloft

Losun brennisteinstvíoxíðs var 14,0 kg/t ál sem er vel **undir viðmiðunarmörkum** í starfsleyfi. Losunin ræðst af brennisteinsinnihaldi í skautum sem var 1,72% samanborið við 1,75% árið 2023. Losun brennisteinstvíoxíðs er einnig háð brennisteinsinnihaldi í súráli sem var 0,011% samanborið við 0,013% árið 2023.

Þann 1. júlí 2023 tóku gildi ný viðmiðunarmörk fyrir losun ryks frá ofnum steypuskála en þau eru 25 mg/Nm³. Rykið er mælt með sjálfvirkum mælum í strompum hvers ofns og var losunin 21 mg/Nm³ samanborið við 16 mg/Nm³ á síðasta ári og því **undir viðmiðunarmörkum** í starfsleyfi.

Önnur losun í andrúmsloft er aðallega frá ryksíum og má sjá staðsetningu þeirra í mæliáætlun. Sjálfvirkir rykmælur eru notaðir til að fylgjast með virkni síubúnaðar. Ryk var einnig mælt handvirkt frá þremur ryksíum og voru niðurstöðurnar allar vel **undir viðmiðunarmörkum** í starfsleyfi sem eru 50 mg/Nm³.

Losun gróðurhúsalofttegunda

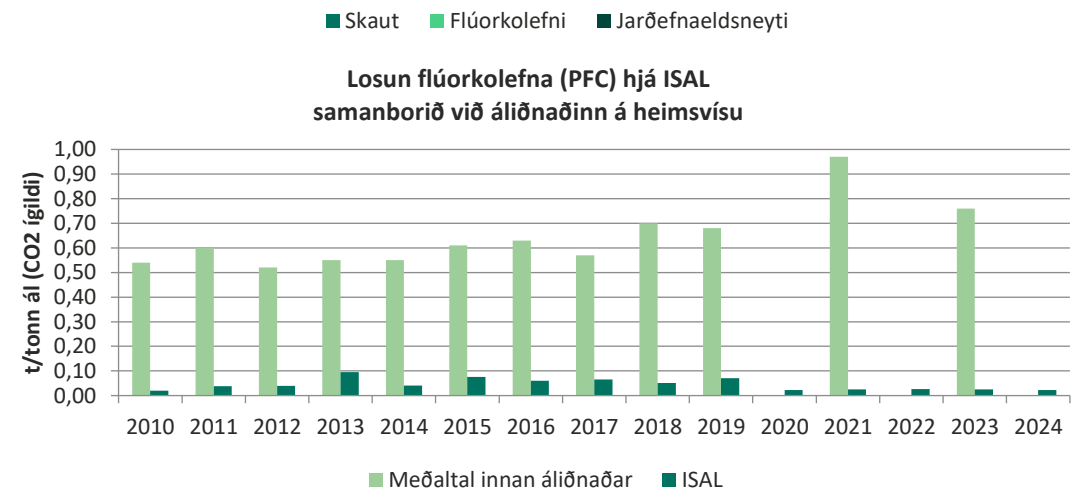
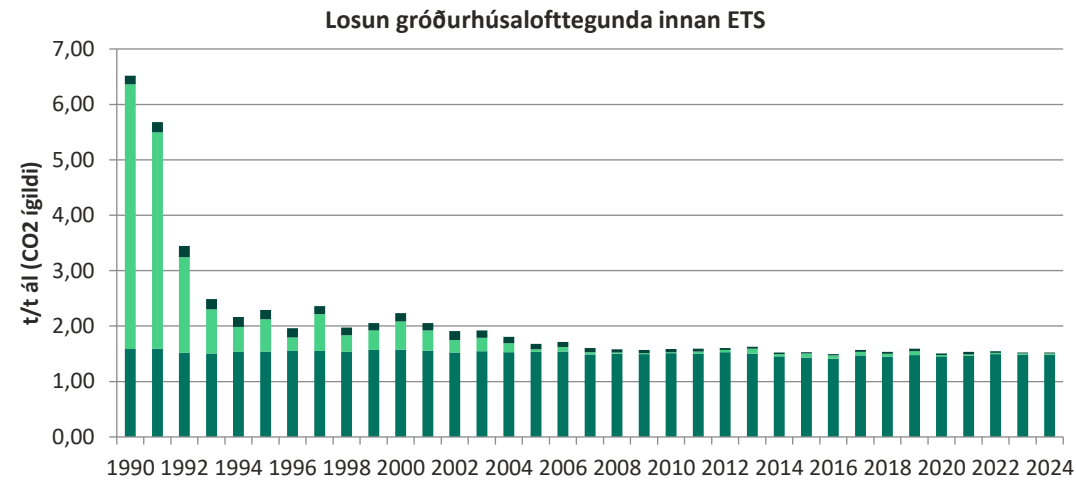
ISAL stefnir á **kolefnishlutleysi** árið 2040 en það snýr að allri beinni losun fyrirtækisins (umfang 1). Til að ná kolefnishlutleysi leggjum við áherslu á að útrýma losun eða fanga hana eins mikið og reynist tæknilega hagkvæmt. Þeirri losun sem eftir stendur innan umfangs 1 verður mætt með vottuðum mótvægisáðgerðum.

Við vinnum jafnframt að því að minnka óbeina losun starfseminnar í samstarfi við móðurfélagið og birgja en um 95% af losun í umfangi 3 er vegna framleiðslu og flutnings lykilhráefna.

Losun **gróðurhúsalofttegunda** er einn af mikilvægustu umhverfispáttum ISAL. Losun frá starfsemi ISAL er skipt í tvo hluta, annars vegar það sem fellur undir viðskiptakerfi Evrópu með losunarheimildir (ETS) og hins vegar það sem er utan þess og fellur undir skuldbindingar íslenskra stjórnvalda (sjá töflu yfir grænt bókhald). Losun gróðurhúsalofttegunda frá framleiðsluferlum fellur undir viðskiptakerfi Evrópu með losunarheimildir en önnur losun t.d. losun frá fartækjum, kælimiðlum og úrgangi fellur undir skuldbindingar íslenskra stjórnvalda.

Losun gróðurhúsalofttegunda frá framleiðsluferlum árið 2024 var **1,52 t/t ál** eða 3307.982. tonn og fellur sú losun undir viðskiptakerfi Evrópu með losunarheimildir. Losunin á hvert framleitt tonn er lág í samanburði við önnur álver. Ástæða þess góða árangurs er að vel gengur að lágmarka losun flúorkolefna og er það góðum stýringum og vel þjálfuðu starfsfólki að þakka. Önnur losun var vegna vinnuvéla og kælimiðla og úrgangs og nam hún 1.664 tonn samanborið við 1.741 tonn árið á undan..

Frá 1990 hefur losun gróðurhúsalofttegunda frá framleiðslunni **dregist saman um 44%** þrátt fyrir að framleiðslan hafi meira en tvöfaldast. Þetta skýrist að mestu af því að tekist hefur að draga mjög úr losun flúorkolefna (PFC). Framleiðsla á áli þarf mikla orku og hefur það því mikla þýðingu að ISAL nýtir raforku sem framleidd er með vatnsafla en sú orkuvinnsla veldur hverfandi losun gróðurhúsalofttegunda samanborið við kol eða olíu.

Losun gróðurhúsalofttegunda

Rio Tinto á Íslandi hefur sett **aðgerðaáætlun** í lofslagsmálum til 2040. Aðgerðaáætlunin horfir annars vegar til þeirrar losunar sem á sér stað innan viðskiptakerfis ESB með losunarheimildir og hins vegar þá losun sem fellur til undir skuldbindingar íslenskra stjórnvalda. Í meðfylgjandi töflu má sjá helstu verkefni sem unnið er að í Straumsvík og hvaða aðgerðir eru í gangi er varða losun í umfangi 1.

Þó að stærsti hluti losunar í umfangi 1 sé vegna bruna forskauta í kerskálum (96%) þá er styrkur **koldíoxíðs** í útblæstri frá kerskálum mjög lágur. Árið 2024 var áframhaldandi vinna við að finna fýsilegar tæknilausnir til kolefnisföngunar. Tækniproski þessar lausna er oftast lítill og krefst þróunar frá tilraunaskala og upp á iðnaðarstig.

Í samstarf við móðurfélag Rio Tinto var unnið með ýmsum aðilum til að ýta undir framþróun og prófanir á þeirra föngunarlausnum. Í lok árs var svo tilkynnt um samstarf Rio Tinto og Hydro til 5 ára í þeirri von að sameiginlega sé hægt að vinna hraðar að því að finna hentuga föngunarlausn fyrir áliðnaðinn. ISAL er þátttakandi í þessu samstarfi og Straumsvík hugsuð sem staðsetning fyrir tilraunaföngun þegar verkefnið kemst á það stig.

Með áframhaldandi samstarfi við Carbfix eru einnig í skoðun möguleikar til föngunar og förgunar í nágrenni Straumsvíkur. Markmið til 2030 er að setja upp tilraunaförgun og föngun hjá ISAL.

Framvinda 2024	Aðgerðir 2025
Losun innan viðskiptakerfis með losunarheimildir	
- Samstarf með Carbfix og við nokkur föngunartæknifyrirtæki til að kanna fýsileika þeirra tækni fyrir föngun CO2 frá kerskálum - Hönnun og uppsetning búnaðar til rafvæðingar á deigluhitun skautsmiðju	- Áframhaldandi samstarf með Carbfix á leiðum til föngunar og förgunar og tæknifyrirtækjum í föngun - Þátttakendur í samstarfi Rio Tinto og Hydro við að bera kennsl á og meta mögulegar tæknileiðir til kolefnisföngunar fyrir álframleiðslu - Ljúka við rafvæðingu deigluhitunar skautsmiðju - Rafvæðing mótahitunar á kubbahring - Endurnýting varma til húshitunar
Losun sem fellur undir skuldbindingar íslenskra stjórnvalda	
- Áframhaldandi rafvæðing smærri farartækja (<8t) - Pöntun og hönnunarferli með framleiðenda á rafvæddum sérsníðnum efnisbílum og ofnhleðslutæki - Tilraunir með notkun á 100% lífoldsneyti á stærri sérsníðnum farartæki - Bætt skráning á kælimiðlum á starfssvæðinu - Fjölgun hleðslustöðva fyrir starfsfólk	- Áframhaldandi rafvæðing smærri farartækja (<8t) - Móttaka og innleiðing á rafvæddum sérsníðnum efnisbílum

Losun gróðurhúsalofttegunda

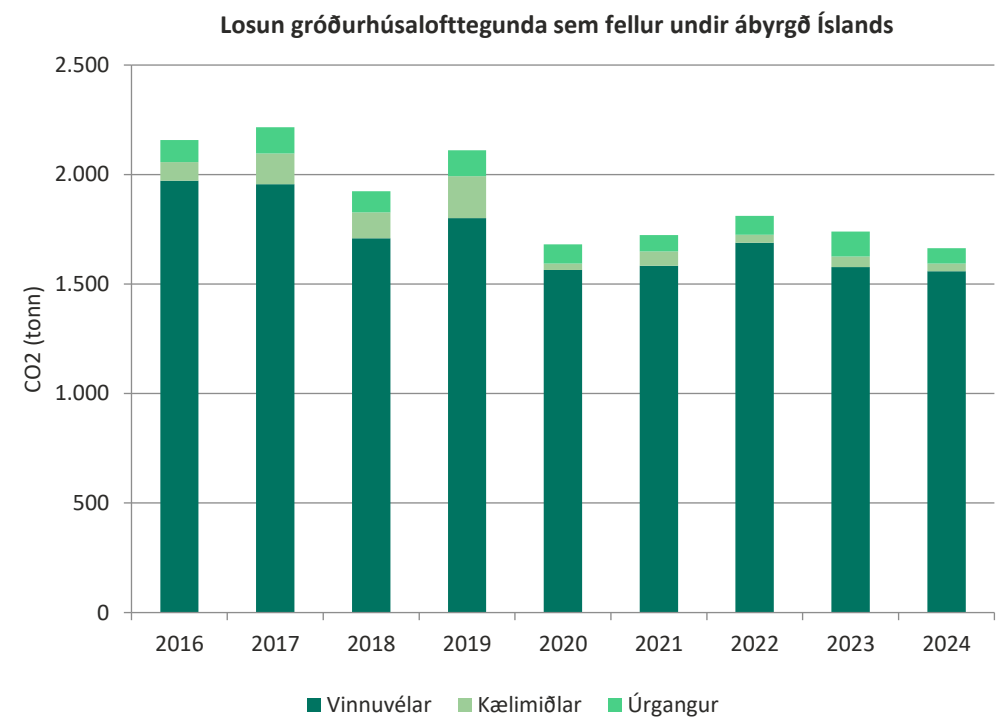
Ágætur árangur hefur náðst á liðnum árum við að draga úr þeirri losun sem heyrir undir ábyrgð Íslands. Stærsti liður í þeirri losun er vegna notkunar á dísilolíu á farartæki fyrirtækisins. Frá 2018 hafa **rafknúinn farartæki** ávallt verið fyrsti kostur við endurnýjun, séu slík tiltæk. Stærsti hluti smærri farartækja (< 8t) er nú orðinn rafknúinn. Eftir eru stærri sérsmíðuðu farartækin, sem eru um þriðjungur af farartækjafloða fyrirtækisins, en þau hafa hingað til ekki verið framleidd sem rafmagnsfarartæki. Í fyrra hófst verkefni sem snýr að því að hanna og fjárfesta í fyrstu rafknúnu sérsmíðuðu farartækjunum fyrir ISAL og hlaut fyrirtækið til þess styrk frá Orkusjóði. Markmið fram til 2030 er að draga úr losun frá vinnuvélum um 600 tonn.

Tilraunir með notkun á 100% **lífeldsneyti** voru framkvæmdar á tveimur sérsmíðuðum farartækjum kerskála og steypuskála. Gengu þessar tilraunir vel og gáfu góð svör um hvaða tækifæri eru fyrir notkun þess á þau stærri tæki sem mögulega næst ekki að rafvæða eða þar til þau verða endurnýjuð.

Bætt skráning **kælimiðla** og útskipti í umhverfisvænni kælimiðla hefur gengið vel. Markmið fram til 2030 er að draga úr losun um 100 tonn miðað við árið 2015. Þá er stöðugt unnið að því að draga úr urðun úrgangs. Frá árinu 2015 hefur tekist að draga úr losun um **rúm 500 tonn**.

Ef horft er til losunar út frá lífsferilsgreiningu, það er frá bákíti að framleiðslu bolta frá steypuskála ISAL, er losunin **4,1 tonn** á hvert framleitt tonn af áli miðað við losunartölur fyrir 2019. Unnið er að því á næstu mánuðum að uppfæra þessa útreikninga.

Árið 2024 keypti Rio Tinto, móðurfélag ISAL, upprunavottorð sem gerir ISAL kleift að skrá enga losun í umfangi 2. Ákvörðun Rio Tinto um að kaupa upprunaábyrgðir fyrir losun ISAL skýrist af breyttri aðferðafræði fyrirtækisins varðandi hvernig gerð er grein fyrir losun vegna umfangs 2. Rio Tinto notar núna eingöngu markaðstengda losun sem þýðir að ekki er horft til raunverulegs uppruna orkunnar heldur hvaða upprunaábyrgð býr að baki. Upprunaábyrgðirnar eru keyptar í gegnum AIB sem eiga uppruna sinn hjá framleiðendum endurnýjanlegrar orku á meginlandi Evrópu. Eftir stendur að ISAL er með eina lægstu losun koltvísýrings sem þekkist í áliðnaði og þá gildir einu hvort horft er til markaðstengdrar eða staðbundinnar losunar.

Úrgangur og varasöm efni

Meirihluti úrgangs sem fellur til hjá fyrirtækinu er **endurunninn** eða **endurnýttur**, en ávallt er þó haft að leiðarljósi að draga úr myndun úrgangs eins og kostur er. Mikil endurvinnsla fer fram innan svæðisins og sem dæmi er allur afskurður af boltum endurbræddur í steypuskála. Helstu úrgangsefni sem myndast vegna framleiðslunnar eru skautleifar, kerbrot og álgjall.

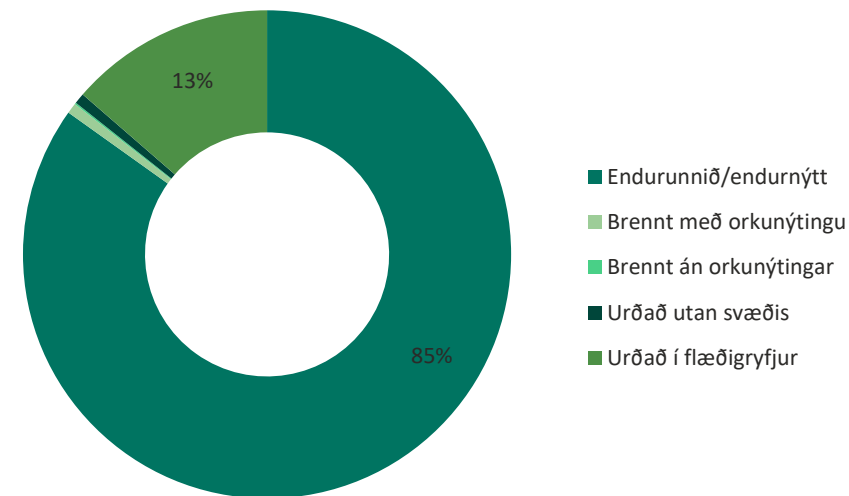
Árið 2017 var sett markmið til næstu tíu ára um að draga úr myndun framleiðsluúrgangs og er það hluti af stefnumörkun stjórnvalda um úrgangsforvarnir. Okkar markmið er að myndun framleiðsluúrgangs fari úr 144 kg/t ál, sem er meðaltal árána 2010 til 2017 niður í 139 kg/t ál árið 2027.

Góður árangur náðist á síðasta ári eða 115 kg/t ál en árangurinn getur verið mjög sveiflukenndur milli ára. Pennan góða árangur má aðallega rekja til betri nýtingu skauta en með betri nýtingu verða skautleifar, sem eru sendar utan til endurvinnslu, minni. Stöðugt er unnið að því að lengja líftíma kera og draga þannig úr myndun kerbrota en þau eru urðuð.

Nýtt markmið var sett fyrir árið 2024 um að draga úr myndun blandaðs úrgangs um 5%. **Markmiðið náðist** og minnkaði blandaður úrgangur um 20% á milli ára, fór úr 127 tonnum árið 2023 í 102 tonn árið 2024. Markvisst hefur verið unnið að því að draga úr blönduðum úrgangi og bæta flokkun. Sem dæmi má nefna hefur betri flokkun náðst á lífrænum úrgangi með því að fjölga ílátum fyrir lífrænan úrgang á athafnasvæðinu. Einnig hefur flokkun á plasti aukist og gert er við löskuð timburbretti og fá þau þannig nýtt líf.

Stöðugt er unnið að því að draga úr notkun hættulegra efna eins og sjá má í töflu fyrir grænt bókhald.

Meðhöndlun úrgangs 2024

Vatnsnotkun, frárennsli og hávaði

Hjá ISAL er töluvert magn vatns notað til **kælingar**. Rafbúnaður er t.d. kældur með vatni og einnig er vatn notað til kælingar þegar álið er steipt í bolta. Vatnið kemur frá einum stærsta grunnvatnsstraumi landsins sem rennur til sjávar í Straumsvík. Vatnstakan hefur hverfandi áhrif á grunnvatnsstrauminn. Nýtt nýtingarleyfi fyrir töku grunnvatns var gefið út af Orkustofnun á síðasta ári.

Frárennslisvatn frá álverinu er hreinsað með tvennum hætti áður en það er leitt í sjó. Annars vegar í rotþróum og hins vegar í olíu- og fitugildrum. Reglulegt eftirlit er með þeim og þær tæmdar eftir þörfum.

Sýni af frárennsli eru tekin ársfjórðungslega í öllum útrásum. Niðurstöður mælinga á milli mánaða eru mjög svipaðar. Niðurstöðurnar má sjá í töflunni yfir grænt bókhald. Allar mælingar voru innan viðmiðunarmarka í starfsleyfi.

Hávaði frá álverinu er mældur árlega á 16 mælipunktum á lóðamörkum fyrirtækisins. Helstu hávaðauppsprettur eru súráslöndunarbúnaður og þurrhreinsistöðvar og eru mælingar framkvæmdar á meðan súráslöndun er í gangi. Hávaði við lóðamörk mældist innan viðmiðunarmarka í starfsleyfi ([sjá töflu](#)).

Umhverfisatvik

Mikil áhersla er lögð á að skrá atvik sem verða í umhverfismálum þannig að hægt sé að bregðast við þeim og koma í veg fyrir að þau endurtaki sig. Flestar tilkynningar eru vegna smávægilegra atvika svo sem að flokkun úrgangs sé ábótavant, smávægilegra leka sem eru innandýra eða þekjubúnaðar sem ekki er nægjanlega þéttur.

Alvarlegustu atvikin eru tilkynnt til Umhverfisstofnunar. Á árinu 2024 voru **sex tilkynningar** sendar til Umhverfisstofnunar. Allar tilkynningarnar sneru að þurrhreinsistöðvunum og voru tvær þeirra vegna óvæntra stöðvana, ein vegna skipulagðrar stöðvunar þegar laga þurfti samskiptaeiningu, tvær þegar flúorgas fór yfir viðmiðunarmörk, ein vegna hækkunar á flúorgasi og ein þegar skerða þurfti afsog.

Ekkert atvikanna sem urðu á árinu 2024 voru frávik frá starfsleyfi og voru afleiðingar þeirra litlar. Atvikin voru rannsökuð og gripið til úrbóta til að fyrirbyggja að þau endurtækju sig.

Vöktun – Flúor

Loftgæði eru vöktuð á Hvaleyrarholti og í Lónakoti. Á báðum loftgæðastöðvum er mælt brennisteinstvíoxíð (SO2) en auk þess er flúoríð og brennisteinsvetni (H2S) mælt á Hvaleyrarholti. Auk loftgæðamælinga eru tekin sýni af gróðri (barnnálum, laufi og grasi) og flúorinnihald mælt, en flúor getur haft skaðleg áhrif á gróður og grasbíta.

Á fimm ára fresti er fylgst með áhrifum rekstursins á lífríki sjávar og fór slík rannsókn fram árið 2023. Rannsóknasetur Háskóla Íslands á Suðurnesjum sá um rannsóknina á lágu niðurstöður fyrir í september 2024.

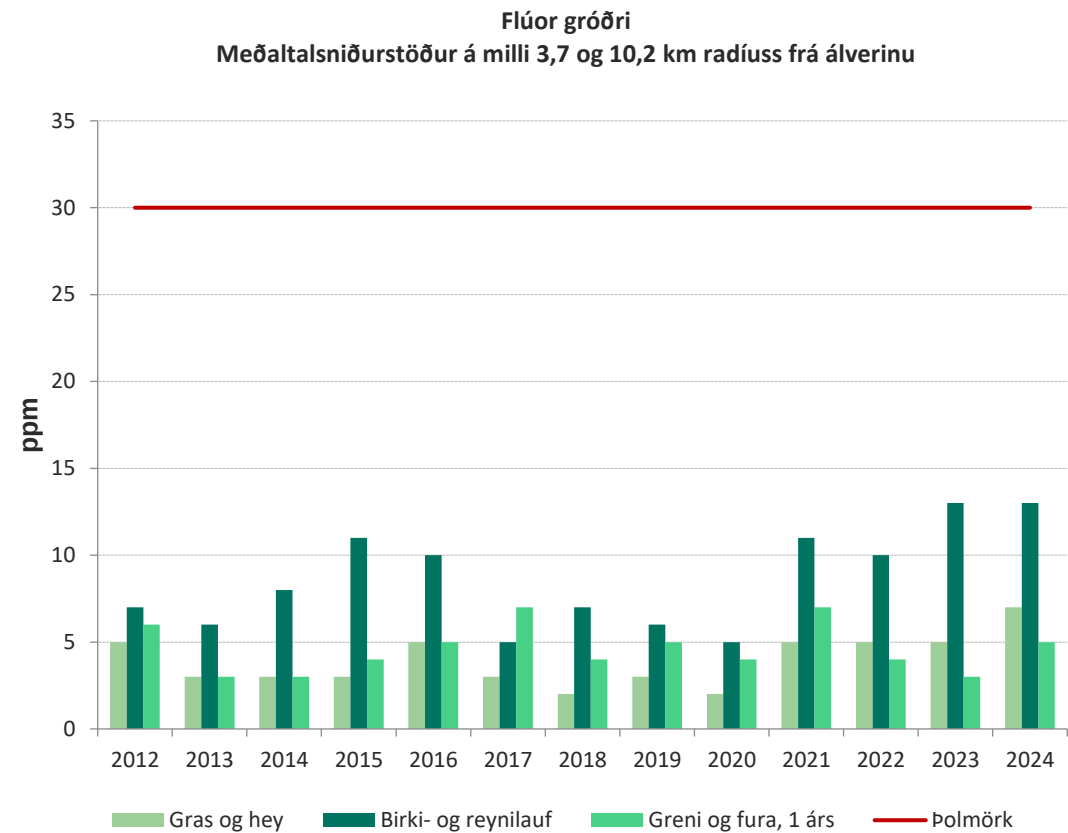
Flúor er mældur í gróðri á skilgreindum stöðum í nágrenni álversins og er viðmiðunarsýni tekið í Skorradal. Mælt er flúorinnihald í grasi, laufi og barri. Árið 2024 voru sex eldgos á Reykjanesi en vegna flúors sem fylgir eldgosum geta þau haft áhrif á niðurstöður mælinga.

Flúorinnihald í grassýnum er hátt miðað við tímabilið frá 1992, en svipað og árið 2023. Meðaltal fyrir árið 2024 var 7 ppm. Öll gildi eru lægri en viðmiðunargildi fyrir hámarksinnihald flúors í fóðri (30 ppm).

Magn flúors í laufsýnum var einnig hátt ef miðað er við tímabilið frá 1992 en öll gildi eru þó undir þolmörkum fyrir lauftré sem eru 200 ppm. Meðaltal árið 2024 fyrir lauf er um 13 ppm og var hæsta gildið 33 ppm sem mældist að vori á Hvaleyrarholti.

Flúor í barrsýnum er nálægt meðaltali áranna 1992 – 2024. Þolmörk barrtrjáa eru 30-100 ppm eftir tegund og var eitt sýni yfir þeim mörkum en það var 46 ppm og mældist í tveggja ára barnnálum frá Gerði.

Frekari niðurstöður er að finna í skýrslu Hafrannsóknarstofnunar: Flúormælingar í gróðri í umhverfi – Rio Tinto á Íslandi, Mæligögn 2024, sem nálgast má á heimasíðu ISAL.

Vöktun – brennisteinsdíoxíð

Loftgæði á Hvaleyrarholti og í Lónakoti eru góð og öll gildi fyrir brennisteinstvíoxíð (SO_2) **undir viðmiðunarmörkum**. Á mælistöðinni á Hvaleyrarholti var ársmeðaltal brennisteinstvíoxíðs $1,8 \mu\text{g SO}_2/\text{m}^3$ sem er vel undir gróðurverndarmörkum $20 \mu\text{g SO}_2/\text{m}^3$ en aðeins yfir meðallagi undanfarinna ára.

Hæsta dagsmeðaltal var $91,7 \mu\text{g SO}_2/\text{m}^3$ sem er undir heilsuverndarmörkum ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$) en það mældist þann 23. apríl í norð-norðaustan andvara. Hæsta klukkustundar meðaltal mældist $327,5 \mu\text{g SO}_2/\text{m}^3$ þann 11. júní í norðan kuli, sem er einnig undir heilsuverndarmörkum ($350 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

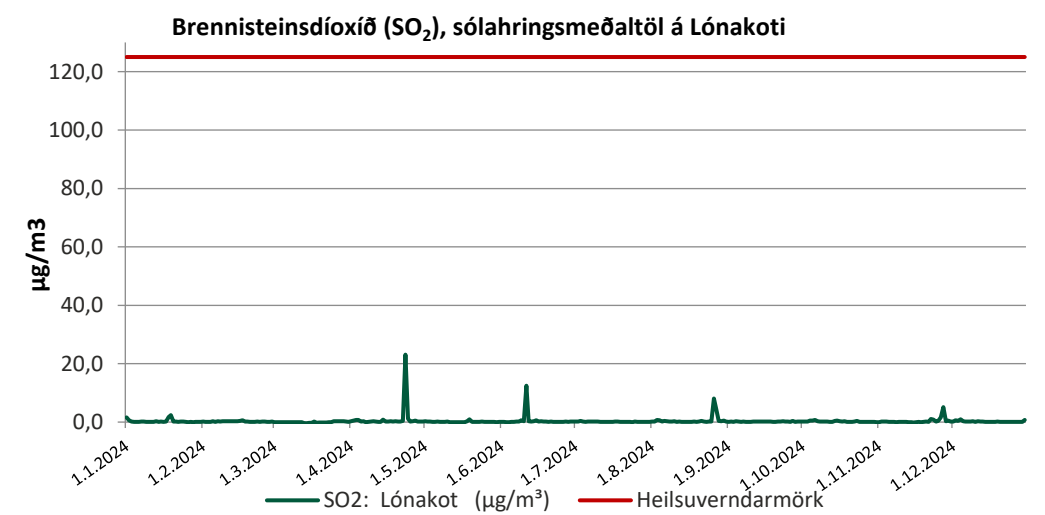
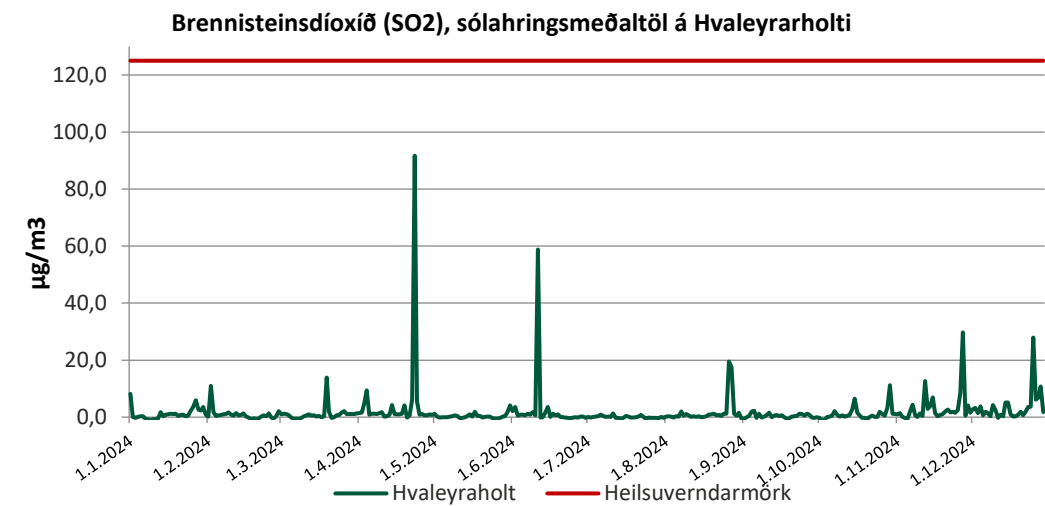
Árið 2023 var tæpur helmingur þess SO_2 sem mælist á Hvaleyrarholti upprunnið úr suðvestan áttum og eru álverið og iðnaðarhverfin í Kapellu-og Hellnahrauni líklegar uppsprettur ásamt fjölda eldgosa á Reykjanesi. Tæpur helmingur barst úr öðrum áttum með umferð sem líklegustu uppsprettu.

Á mælistöðinni í Lónakoti var ársmeðaltal brennisteinstvíoxíðs $0,3 \mu\text{g SO}_2/\text{m}^3$. Hæsta meðaltal dags mældist $23,1 \mu\text{g SO}_2/\text{m}^3$ þann 23. apríl í austan andvara og hæsta klukkustundar meðaltal mældist $94,2 \mu\text{g SO}_2/\text{m}^3$ þann 11. júní í suðaustan andvara.

Hæstu gildi á báðum loftgæðastöðvum voru á dögum þar sem mikil gosmóða frá eldgosum á Reykjanesi lá yfir öllu höfuðborgarsvæðinu.

Meðaltöl flúors voru svipuð og undanfarin ár. Meðaltalið fyrir gaskenndan flúor, reiknaðan sem HF var $0,01 \mu\text{g HF}/\text{m}^3$ og er vel undir gróðurverndarmörkunum $0,3 \mu\text{g HF}/\text{m}^3$. Hæsta mæligildi var $0,12 \mu\text{g HF}/\text{m}^3$ og mældist þann 28. október í suðlægri golu. Eldgos á Reykjanesi kunna að hafa áhrif á flúor mælingar á árinu.

Frekari niðurstöður er að finna í skýrslu Hafrannsóknastofnunar: Umhverfissvöktun Hvaleyrarholti og Lónakoti, Mælingar í lofti, Mæligögn2024 sem er aðgengileg á heimasíðu ISAL.

Vöktun – kræklingur

Í september 2024 lágu fyrir niðurstöður vöktunar á áhrifum flæðigryfja á lífríki í sjó en rannsóknin fór fram sumarið 2023. Niðurstöðurnar **komu vel út**, kræklingurinn þreifst vel og var dánartíðni eðlileg.

Styrkur allra 16 PAH efna sem mæld voru í kræklingi reyndust mun lægri 2023 samanborið við 2018 og eingöngu fenantren, píren og flúoranten voru yfir greiningarmörkum. Flest snefilefni sem mældust í búrkræklingi reyndust undir lægstu viðmiðunum Norðmanna og var styrkur flúors áþekkur fyrri árum

Grænt bókhald 2020-2024

	Mælieining	2020	2021	2022	2023	2024	Markmið 2024
Framleiðslan							
Framleiðsla í kerskálum	tonn	183.459	202.811	202.268	208.830	202.070	
Hráefna og auðlindanotkun							
Raforka	Gwst	2.912	3.168	3.183	3.267	3.204	
Súrál	tonn	351.323	388.384	387.343	399.910	386.963	
Rafskaut	tonn	74.647	82.880	84.004	86.338	81,795	
Flotaolía (DMA)	tonn	1.510	2.702	1.325	121	-	
Dísilolía	tonn	696	497	521	499	501	
Própangas	tonn	63	56	593	1.159	1.208	
Kalt vatn	m ³ /t Al	52,7	48,5	44,8	49,9	59,2	
Notkun varasamra efna							
Kerviðgerðarefni	tonn	1,7	2,3	2,8	1,7	2,3	
Kragasalli	tonn	1.581	1.641	1.887	2.158	2.159	
Losun í andrúmsloft							
Heildarflúorið	kg/t Al	0,45	0,42	1	0,55	0,47	0,5
Ryk	kg/t Al	0,47	0,49	1	0,82	0,82	1,0
Ryk frá Steypuskála	mg/Nm ³				16	21,0	25,0
Brennisteinstvíoxíð	kg/t Al	12,6	13,9	14	14,4	14,0	16,0
Þar af frá skautum	kg/t Al	12,1	13,5	14	13,9	13,6	15,0
Þar af frá súráli	kg/t Al	0,5	0,4	0,20	0,52	0,41	
Þar af frá jarðefnaeldsneyti	kg/t Al	0,01	0,02	0,01	0,004	0,003	
Losun gróðurhúsalofttegunda ²⁾							
Heildarlosun gróðurhúsalofttegunda (umfang 1 og 2)	tonn	308.461	345.347	347.465	353.641	336.936	
Gróðurhúsalofttegundir innan ETS (umfang 1) ¹⁾	t/t Al	1,51	1,53	1,547	1,53	1,52	1,55
Þar af CO2 frá skautum	t/t Al	1,45	1,47	1,492	1,48	1,48	
Þar af flúorkolefni (PFC)	t/t Al	0,022	0,025	0,026	0,025	0,023	
Þar af CO2 frá jarðefnaeldsneyti	t/t Al	0,031	0,043	0,029	0,019	0,018	
Gróðurhúsalofttegundir utan ETS (umfang 1 og 2)	tonn	1.594	1.649	1.726	1.626	1.594	1.700
Þar af frá vinnuvélum og ökutækjum (umfang 1)	tonn	1.565	1.584	1.689	1.577	1.558	
Þar af frá kælimiðlum (umfang 1)	tonn	29	65	37	49	35	
Frá raforku (umfang 2) ³⁾ (staðbundin losun)	tonn	30.572	32.629	32.782	33.648	27.361	
Frá raforku (umfang 2) ³⁾ (markaðstengd losun)	tonn					5.286	
Brennsla og urðun úrgangs (umfang 3)	tonn	87	75	86	114	70	

1) Viðskiptakerfi Evrópu með losunarheimildir (ETS)

2) Umfang 1 er bein losun frá starfseminni, umfang 2 er óbein losun vegna hitunar eða rafmagns, umfang 3 er önnur óbein losun

3) Losunarstuðull frá Umhverfisstofnun

Grænt bókhald 2020-2024

	Mælieining	2020	2021	2022	2023	2024	Markmið 2024
Losun í frárennsli							
Olía og fita	mg/l	<2	<2-6	<2-9	<2-9	<2-6	<15
Ál	mg/l	0,03-0,13	0,04-0,08	0,01-5	0,01-0,17	<0,01-0,13	<20
Flúoríð	mg/l	0,05-1,6	0,14-0,61	0,05-18	0,05-3,5	<0,2-2,6	<50
Svifagnir	mg/l	<2-4	<2-3	1-63	<2-19	<2-5	<50
Úrgangsmál							
Almennur úrgangur							
Endurunnið/endurnýtt	Tonn	19.925	18.390	17.715	17.831	19.346	
Brennd með orkunýtingu	Tonn				176	183	
Urðað utan svæðis	Tonn	487	454	586	672	183	
Spilliefni							
Endurunnið	Tonn	2.617	3.398	3.146	3.163	3.071	
Þar af álgjall	Tonn	2.603	3.380	3.114	3.112	2.993	
Brennd án orkunýtingar	Tonn	79	37	42	30	28	
Brennd með orkunýtingu	Tonn				12	2	
Urðað utan svæðis	Tonn	0,9	0,59	0,66	0,44	2,21	
Urðað í flæðigryfjur	Tonn	4.191	5.082	4.816	3.489	3.600	
Þar af kerbrot	Tonn	3.725	4.563	4.436	3.231	3.270	
Hávaði og umhverfisatvik							
Hávaði við lóðamörk (lægsta-hæsta)	dB	54,9-68,5	58,2-69,1	47,7-65,6	55-65,9	57,1-68,2	<70
Frávik frá starfsleyfi í árslok	Fjöldi	0	0	0	0	0	0

Starfsfólkið

Rekstur ISAL byggir á framúrskarandi starfsfólki þar sem fjölbreytileiki, jafnrétti og mannréttindi eru höfð að leiðarljósi

Fólkið í Straumsvík

Mikilvægasta auðlind okkar er hæft, áhugasamt og jákvætt starfsfólk sem skapar **öruggan og eftirsóknarverðan vinnustað** þar sem fjölbreytileiki og jafnrétti er haft að leiðarljósi. Við leggjum því mikið upp úr að hafa framúrskarandi starfsfólk og leggjum mikla áherslu á starfsþróun og þjálfun í starfi.

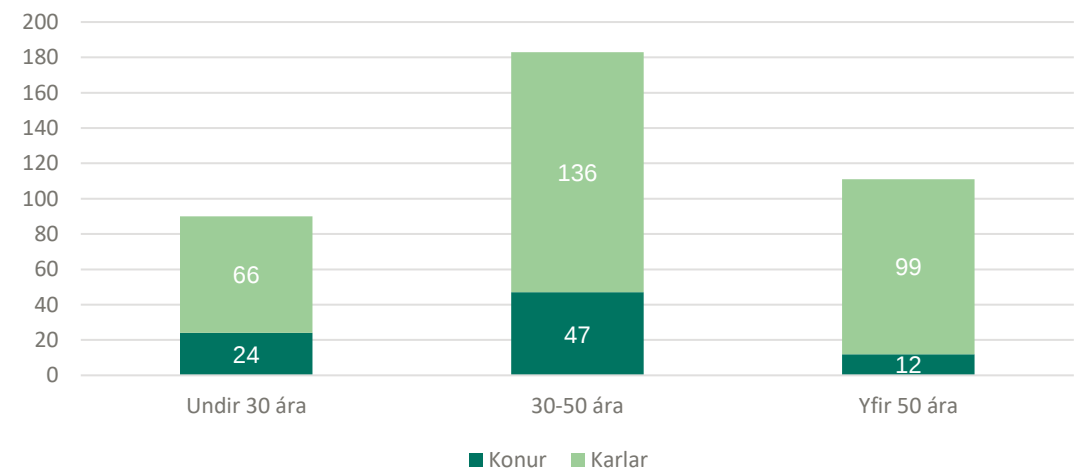
Fjöldi starfsfólks hjá ISAL var 384 í árslok 2024 í 379 starfsgildum. Þar af voru 78% karlar og 22% konur en engin með skráð hlutlaust kyn í þjóðskrá. Í framkvæmdastjórn ISAL sitja sjö aðilar, tvær konur og fimm karlar.

Stærstur hluti starfsfólks fylgir kjarasamningi milli ISAL og hlutaðeigandi verkalýðsfélaga þ.e. Verkalýðsfélagsins Hlífar, VM, FIT, Rafiðnaðarsambands Íslands og VR.

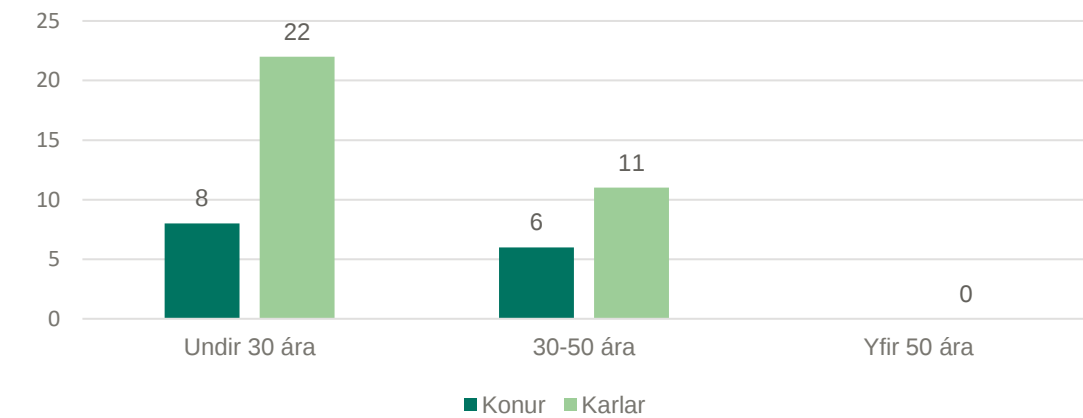
Sérfræðingar og stjórnendur eru með einstaklingsbundna samninga sem taka mið af launa- og frammistöðumatskerfi Rio Tinto og samningum á íslenskum vinnumarkaði.

Af nýráðningum ársins 2024 voru 30% konur og 70% karlar ef ráðningar sumarstarfsfólks eru undanskildar. Séu sumarráðningar teknar með er hlutfall kvenna 42% af nýráðningum ársins. Árið 2024 voru ráðnir 129 einstaklingar í sumarafleysingar og var hluti endurkomustarfsfólks 36%. Af nýráðnu sumarstarfsfólki voru 49% konur en 51% karlar. Starfsmannavelta var 5,3%.

Fjöldi starfsfólks eftir kyni og aldri

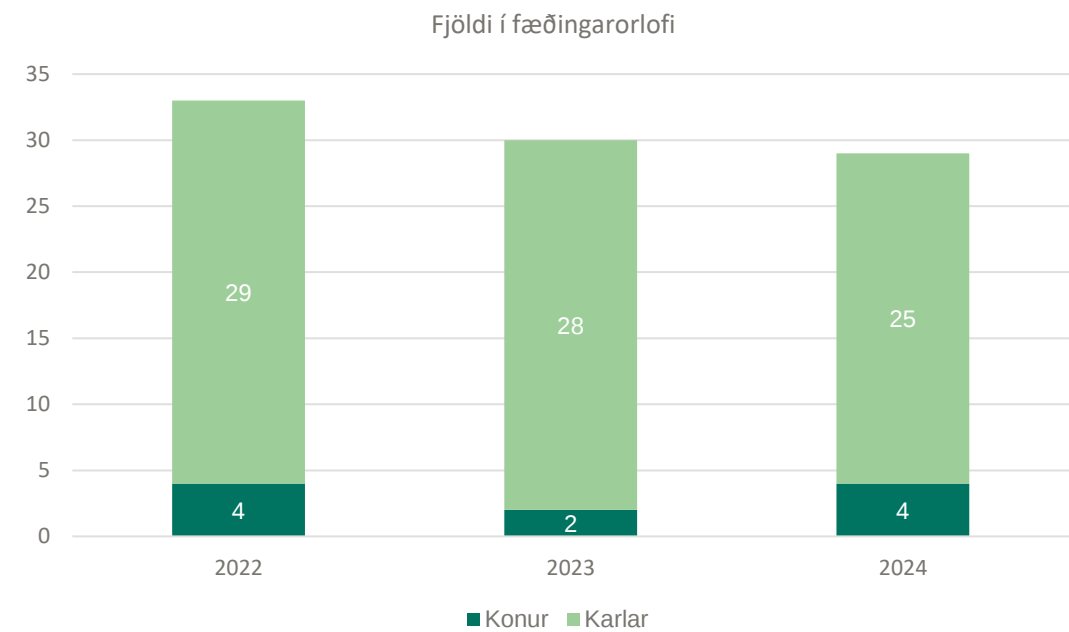
Nýráðningar eftir kyni og aldri - án sumarstarfsfólks

Fólkið í Straumsvík

Velferð starfsfólks og fjölskyldna þeirra skiptir okkur miklu máli þar sem báðir foreldrar taka sameiginlega ábyrgð á nýjum fjölskyldumeðlimum. Réttindi foreldra í **fæðingarorlofi** voru aukin árið 2022 með lengingu á fæðingarstyrk í 18 vikur úr 6 vikum. Styrkurinn samanstendur af fullum reglulegum launum og heimilt er að taka út réttinn í allt að 24 mánuði frá fæðingu barns.

Við leggjum áherslu á að skapa starfsumhverfi þar sem starfsfólki þykir eftirsóknarvert að snúa aftur til baka að loknu fæðingarorlofi. Á árinu 2024 fóru 29 einstaklingar í fæðingarorlof. Í árslok höfðu 26 þeirra snúið aftur til starfa en þrír voru enn í fæðingarorlofi.

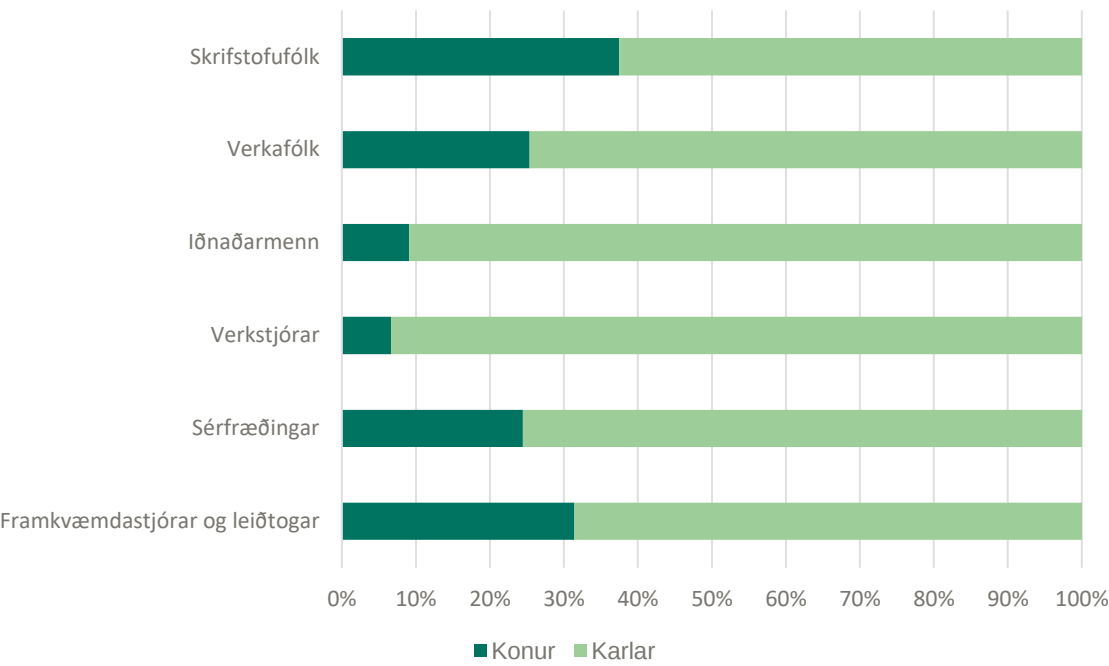
Jafnrétti

Stefna Rio Tinto á Íslandi er að skapa eftirsóknarverðan vinnustað þar sem **fjölbreytileiki og jafnrétti** er haft að leiðarljósi. Stefnan stuðlar að jafnrétti kynja, þar með talið að greidd séu sambærileg laun fyrir sömu eða jafn verðmæt störf. Markmið jafnréttis- og jafnlaunastefnu ISAL er að koma á og viðhalda jafnrétti og jöfnum tækifærum starfsfólks þannig að reynsla, þekking og hæfileikar þeirra nýtist sem best. Við fylgjum í einu og öllu lögum, reglum og kjarasamningum um jafnrétti og kjör starfsfólks. Stefna þessi nær til og er kynnt öllu starfsfólki. Í jafnréttisáætlun er að finna lýsingu aðgerða sem stuðla að stöðugum umbótum, eftirliti og viðbrögðum.

Við fögnum fjölbreytileikanum og drögum fólk ekki í dilka eftir kyni, aldri, trú, útliti eða neinu því sem greinir okkur að. Fjölbreyttur vinnustaður er góður vinnustaður og þannig viljum við að ISAL sé.

Við teljum að koma eigi fram við alla af **virðingu**. Yfirgangur, ógnun eða hótun af hvers kyns tagi er ekki ásættanleg á okkar vinnustað. Til að vinna að framgangi þessa málaflokks er starfandi eineltisteymi og fagráð um vellíðan á vinnustað.

Kynjahlutföll stjórnenda og starfsfólks

Jafnrétti

ISAL er vottað samkvæmt **jafnlaunastaðlinum** ÍST 85:2012 síðan 2019.

Samkvæmt staðlinum ber fyrirtækjum að framkvæma árlega launagreiningu ásamt því að leggja fram úrbætur ef launagreining ber með sér niðurstöðu um óútskýrðan launamun.

Niðurstaða úr launagreiningu í janúar 2024 var að einungis er **0,20% óútskýrður launamunur** konum í vil. Skýringarhlutfallið er 96,2% sem þýðir að einungis 3,8% launadreifingar heildarlauna er óútskýrð.

Markmið ISAL er að hlutfall þess kyns sem minna er af í hverjum starfaflokki sé að lágmarki 20%. Þessu markmiði hefur verið náð að hluta en það er áskorun sérstaklega meðal iðnaðarmanna enda hafa fáar konur valið nám í t.d. vélvirkjun og bifvélavirkjun.

Mannréttindi

Rio Tinto virðir og styður velsæld og **mannréttindi** alls fólks í þeim samfélögum sem það býr í og vinnur, starfsfólks okkar og annarra. Við leitum tækifæra til að styðja við og hafa jákvæð áhrif á mannréttindi. Það þýðir að við leggjum áherslu á fólk og réttindi þess í allri ákvarðanatöku okkar.

Við væntum þess að samstarfsaðilar okkar og fyrirtæki sem við eigum í samstarfi við virði alþjóðlega viðurkennd mannréttindi. Við væntum þess einnig að birgjar okkar og verktakar virði alþjóðlega viðurkennd mannréttindi.

ISAL framkvæmir sérstakt **áhættumat** og greiningu á því hvernig starfsemi okkar getur haft áhrif á mannréttindi, samkvæmt alþjóðlega viðurkenndum mælikvörðum. Áhættumatið er yfirfarið og endurmetið á hverju ári með það fyrir augum að styðja við áherslur í mannréttindamálum.

Nánari upplýsingar um stefnu og áherslur Rio Tinto í mannréttindamálum má finna á vefsíðu móðurfélagsins [hér](#). Siðareglur fyrirtækisins, þannig vinnum við, taka einnig til mannréttinda og hvernig við hegðum okkur í samræmi við gildi. Siðareglurnar má finna á vefnum www.riotinto.is.

Persónuvernd

Fyrirtækið kappkostar að tryggja **vernd persónuupplýsinga** og að vinnsla þeirra sé í samræmi við gildandi lög og reglur. Í persónuverndarstefnu okkar er fjallað um hvers vegna ISAL safnar persónuupplýsingum og hvernig þær eru meðhöndlaðar. Persónuverndarstefnan byggir á lögum nr. 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga.

Hvað eru persónuupplýsingar?

Persónuupplýsingar eru sérhverjar upplýsingar um persónugreindan eða persónugreinanlegan einstakling; þ.e. upplýsingar sem hægt er að rekja beint eða óbeint til ákveðins einstaklings.

Vinnsla persónuupplýsinga vísar til aðgerðar eða röð aðgerða þar sem persónuupplýsingar eru unnar, hvort sem vinnslan er sjálfvirk eða ekki.

Skipta má persónuupplýsingum sem ISAL vinnur með í tvo flokka: starfsfólk og umsækjendur um starf annars vegar og utanaðkomandi aðila, s.s. verktaka og viðskiptavini hins vegar. Hægt er að kynna sér persónuverndarstefnu okkar frekar á vefnum www.riotinto.is.

Einstaklingar geta haft samband við fulltrúa fyrirtækisins vegna persónuverndar um öll mál sem tengjast persónuupplýsingum þeirra og hvernig þeir geta neytt réttar síns.

Hægt er að hafa samband á netfanginu personuvernd@riotinto.com

Hinsegin vottaður vinnustaður

Eftir ríflega árs undirbúning, fræðslu og úttektir fékk Rio Tinto á Íslandi staðfesta vottun sem **hinseginvænn vinnustaður** frá Samtökunum '78 í desember 2024. Fyrirtækið er meðal fyrstu fyrirtækja á Íslandi sem hlýtur þessa vottun. Hinsegin vottunin felur í sér fræðslu fyrir starfsfólk og úttekt á vinnustaðnum þar sem farið hefur verið yfir allar stefnur, aðstöðu starfsfólks, auglýsingar, ráðningaferli og fleira.

Virkt samstarf milli Rio Tinto á Íslandi og Samtakanna '78 heldur áfram þótt vottunin sé staðfest. Samstarfið felst í því að skapa vettvang fyrir umræðu og upplýsingaöflun sem og miðlun fræðslu, rannsókna og þróunarstarfs í málefnum hinsegin fólks.

Báðir aðilar eru sammála um að gera þarf meira til að bæta **sýnileika og stöðu hinsegin fólks** á vinnumarkaði. Umræðan síðustu misserin hefur aukinheldur sýnt að öll þurfa að leggjast á eitt til að bregðast við bakslagi í réttindum hinsegin fólks.

Fræðsla

Fræðslustundir ársins 2024 voru 9.450 og jafngildir það því að allt starfsfólk hafi hlotið að meðaltali 26 klukkustundir í þjálfun á árinu. Fræðsla, endurmenntun og reglubundin þjálfun er hluti af daglegum störfum. Skipulögð þjálfun og fræðsla fer fram allt árið.

Fjölbreytt námskeið stóðu starfsfólki til boða á árinu og hafa fræðslustundir á hvern starfsmann ekki verið fleiri síðan 2015. Á árinu var boðið upp á fjölbreytta fræðslu og þjálfun, þar sem áhersla var lögð á bæði faglega og persónulega þróun. Helst má nefna fræðslu um hinseginleikann sem var í tengslum við hinsegin vottun Samtakanna '78. Önnur námskeið voru til dæmis: Green belt námskeið, skyndihjálp, fræðsluerindi um lithíum elda og fræðsla um lífeyrismál.

Áhersla hefur verið lögð á íslenskukennslu fyrir starfsfólk með annað móðurmál en íslensku. Með því viljum við vera eftirsóknarverður vinnustaður fyrir fólk með fjölbreyttan bakgrunn.

Hjá ISAL hefur Stóriðjuskólinn verið starfræktur frá árinu 1998. Markmið skólans er að auka verðmætasköpun og samkeppnisfærni, auðvelda innleiðingu breytinga og gera vinnustaðinn eftirsóknarverðari. Námið er hugsað til að efla þekkingu, öryggi og starfsánægju og auka möguleika á starfsmenntun og þróun í starfi. Hópur í framhaldsnámi Stóriðjuskólans kláraði sitt nám á því að kynna lokaverkefni sitt og útskrifuðust í byrjun árs 2025.

Fjöldi þeirra sem hafa útskrifast úr grunnnámi eru 268 og eru 47% þeirra starfandi hjá fyrirtækinu í dag. Alls hafa 65 útskrifast úr framhaldsnámi og eru 75% þeirra starfandi í dag.

Útskriftarhópur úr framhaldsnámi Stóriðjuskólans, janúar 2025

Fræðsla

Allt nýtt starfsfólk fær grunnfræðslu í heilbrigðis-, öryggis- og umhverfismálum áður en það hefur störf. Mánaðarlega eru haldnir fundir sem allt starfsfólk sækir þar sem farið er yfir helstu atriði er varða **heilbrigðis-, öryggis- og umhverfismál**. Þar gefst einnig tækifæri til að ræða sértæk atriði sem eiga við hvert vinnusvæði fyrir sig. Víkulega er gefið út HSEC þema og er það góð leið til að skerpa á áherslum og koma skilaboðum til starfsfólks á kerfisbundinn hátt.

Starfsfólk getur sótt um formlega **styrki til náms**, annars vegar vegna háskólanáms með vinnu og hins vegar iðnnáms með vinnu. Veittir eru að hámarki tveir styrkir á ári vegna háskólanáms og fjórir á ári vegna iðnnáms. Á árinu 2024 fengu tíu aðilar styrk til náms.

Starfsmannasamtal er hluti af starfsþróun almenns starfsfólks og luku 94% starfsfólks samtalinu árið 2024. Tilgangur starfsmannasamtala er að efla liðsanda og tryggja að kröfur, þarfir og væntingar stjórnenda og starfsfólks séu ljósar og að samráð sé haft um umbætur. Samtalið á að gefa starfsmanni og stjórnanda færi á að ræða verkefni, möguleg vandamál og aðgerðir til úrbóta. Það er jafnframt tæki starfsmanns til að hafa áhrif á eigið starf, hæfni, starfsþróun og fræðslu.

Frammistöðumatskerfi Rio Tinto er notað fyrir sérfræðinga og stjórnendur til að meta frammistöðu þeirra í starfi og mögulega starfsþróun og eru samtöl tekin tvisvar á ári.

Allt starfsfólk fer í gegnum sérstakt námskeið í notkun handslökkvitækja

Heilbrigði

*ISAL er umhugað um **heilsu** og **líðan** starfsfólks og leggur áherslu á að stuðla að heilbrigðu lífi sem veitir lífsfyllingu alla ævi.*

Markmiðið er að byggja upp gott og heilsusamlegt vinnuumhverfi sem veldur ekki atvinnutengdum sjúkdómum og jafnframt að hvetja starfsfólk til að taka ábyrgð á eigin heilbrigði, bæði andlegu og líkamlegu.

Heilbrigði – Verkefni og umbætur

Árleg vöktun með tilliti til **álags** vegna efna, hávaða og titrings auk álags á stoðkerfi er mikilvægt skref í að tryggja heilsusamlegt vinnuumhverfi. Að jafnaði eru gerðar **350 mælingar** á mismunandi þáttum í vinnuumhverfinu árlega.

Hið sama gildir um reglubundið **heilsufarseftirlit** þar sem lögð er áhersla á að fylgjast með áhrifum vinnuumhverfis á heilsu t.d. öndunarfæri og heyrn auk almenns heilbrigðis. Á hverju ári fara að jafnaði 300 starfsmenn í reglubundið heilsufarseftirlit sem framkvæmt er af hjúkrunarfræðingi og trúnaðarlækni á starfsstöð ISAL. Engin vinnutengd veikindi eða atvinnusjúkdómar voru tilkynntir á árinu.

Umbætur í vinnuumhverfi eru mikilvægar, sífellt þarf að hafa í huga hvernig hægt er að bæta þannig að draga megí úr álagi.

Árið 2020 var fyrst gerð **verkefnaáætlun** til fimm ára, en það er listi yfir umbótaverkefni sem hafa það að markmiði að draga úr álagi á starfsfólki. Til grundvallar voru áhættugreiningar og niðurstöður mælinga í vinnuumhverfi. Ellefu verkefnum var lokið á árinu 2024 sem lutu flest að því að draga úr álagi á stoðkerfi ásamt því að draga úr mengun.

Dæmi um verkefni sem lauk á árinu:

- Ýmis búnaður og léttitæki svo sem kranar, lyftur og tröppur til að draga úr álagi á stoðkerfi og bæta vinnuaðstöðu
- Tæki í kerskálum með þétu og hljóðeinangruðu stýrishúsi – dregur úr hávaða og rykmengun
- Rafmagnsknúin tæki í stað dísil – draga úr dísilmengun og hávaða

Heilbrigði – Andleg líðan

Andleg líðan á vinnustað er í senn viðkvæmur og mikilvægur hluti heilbrigðismála. Til að auka vægi þess var hann gerður hluti af **reglubundnu heilsufarseftirliti** frá og með 2021. Starfsfólk er spurt um andlega líðan í vinnunni, kvíða og streitu. Rúm 60% starfsfólks svaraði þessum spurningum í heilsufarseftirliti árið 2024.

Vinnutengdur **kvíði** hefur aðeins aukist frá 2021 eða úr 4,6% í 5,6%. Aðeins færri telja sig finna fyrir kvíða almennt nú en tvö fyrri ár eða 10,6% samanborið við 12,5% 2022. Vinnutengd streita eykst enn en árið 2021 töldu 11,7% sig finna fyrir vinnutengdri streitu á móti 16,7% nú.

Hið sama gildir um **streitu** almennt nú telja 22,7% sig finna fyrir streitu á móti 11,7% árið 2021. Hvað veldur þessari aukningu á streitu sem hófst árið 2023 er ekki ljóst. Þeim sem líður vel í vinnunni fækkaði aðeins milli ára og eru nú 89,8% á móti 97,7% 2023.

Samskipti eru áfram góð og engin breyting þar á milli ára.

Heilbrigði – Fagráð um vellíðan

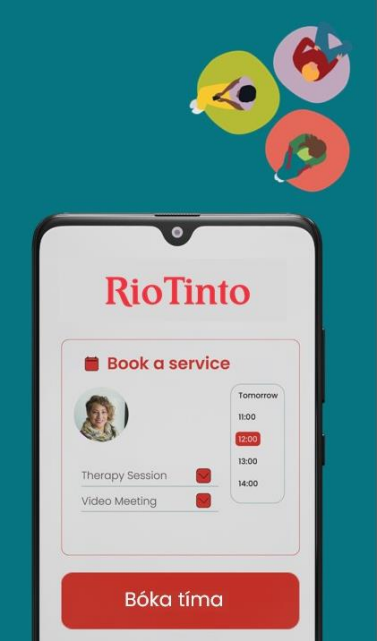
ISAL leggur áherslu á vellíðan í vinnu og **góðan starfsanda**. Liður í því er að vera með Fagráð um vellíðan á vinnustað sem vinnur markvisst að því að koma í veg fyrir að einelti, kynferðisleg og kynbundin áreitni geti þrífist hjá fyrirtækinu. Hlutverk fagráðs er að sinna forvörnum, áhættugreiningum og fræðslu. Fagráðið skipa leiðtogar heilbrigðismála, fræðslumála og starfsmannabjónustu.

Fagráðið stóð fyrir nokkrum stærri verkefnum á árinu. Fyrst er að nefna **Sálfélagslegt áhættumat** – könnun á líðan fólks í vinnu, einelti, ofbeldi, kynferðislegri- og kynbundinni áreitni svo eitthvað sé nefnt. Þátttaka var góð, um 71% starfsfólks tók þátt.

Velferðartorg Rio Tinto var opnað í september. Þar gefst starfsfólki kostur á að sækja sér aðstoðar hjá fjölbreyttum hópi þalreindra og vottaðra sérfræðinga. Þessi nýjung hefur mælst vel fyrir og verið vel nýtt.

Þema vikunnar var nýtt til að koma skilaboðum á framfæri s.s. Góð samskipti, Fögnum fjölbreytileikanum, Sálfélagslegt öryggi og Baktal.

Þá var boðið upp á **fyrirlestra** um lífeyrismál og jákvæð viðhorf.

kara
connect

Velferðartorg Rio Tinto

Aðgangur að Velferðartorgi var opnaður í september. Þar er hægt er að bóka tíma hjá fjölbreyttum hópi þalreindra og vottaðra sérfræðinga. Úrval sérfræðinga er alltaf að aukast.

Notkun Velferðartorgsins er nafnlaus og órekjanleg, og krefst engrar aðkomu af hálfu mannauðsdeilda eða yfirmanna. Hvetjum öll til að stofna aðgang og kynna sér torgið.

Stofnaðir aðgangar	Tímar bókaðir
82	62

Skannaðu mig til að ná í Velferðartorgið

Öryggi

Umhyggja fyrir hvert öðru er eitt af okkar gildum, það er hluti af því hver við erum og hvernig við störfum hverja vakt, hvern dag. Ekkert er mikilvægara en öryggi og velferð starfsfólks, verktaka og samfélagsins.

Öryggi

Umhyggja fyrir hvert öðru er eitt af okkar gildum, það er hluti af því hver við erum og hvernig við störfum hverja vakt, hvern dag. Ekkert er mikilvægara en öryggi og velferð starfsfólks, verktaka og samfélagsins.

Okkar sannfæring er að hægt sé að **fyrirbyggja** öll alvarleg atvik. Við leggjum áherslu á að bera kennsl á, stýra og þar sem hægt er, útrýma hættu.

Sýn okkar er að ekkert verk sé svo mikilvægt að fórna megi örygginu við framkvæmd þess. Skaðlaus vinnustaður er forsenda framúrskarandi árangurs.

Kerfisbundið eru borin kennsl á hættur í vinnuumhverfinu og fundnar leiðir til þess koma í veg fyrir eða **lágmarka áhættuna**. Gerð er áhættugreining fyrir öll vinnusvæði og störf og er hún einnig hluti af undirbúningi allra framkvæmda. Greining og stjórnun áhættupátta er best tryggð með sameiginlegri nálgun hagaðila. Fulltrúar starfsfólks taka virkan þátt í gerð áhættugreininga og vinnulýsinga og á daglegum fundum er farið yfir helstu áhættur dagsins og stýringu á þeim.

Hjá ISAL er starfandi **öryggisnefnd**. Nefndin er skipuð fulltrúum framkvæmdastjórnar fyrirtækisins, öryggisvörðum skipuðum af fyrirtækinu og kjörnum öryggistrúnaðarmönnum úr röðum starfsfólks. Öryggisnefndin er samskiptavettvangur þessara aðila í málum er lúta að heilbrigðis- og öryggismálum. Markmið hennar er að hittast fjórum sinnum á ári og fara yfir heilbrigðis- og öryggismál hjá fyrirtækinu, helstu áherslur og fleira tilfallandi.

Leiðarvísir ISAL í öryggismálum er **öryggisproskalíkan** (e. *Safety Maturity Model*) sem Rio Tinto gaf út árið 2019. Líkanið inniheldur fjögur meginatriði, virkni yfirmanna gagnvart öryggismálum, áhættustýringu, skipulagningu vinnu m.t.t. öryggismála, lærdóm og endurbætur. Áhersla er á að auka virkni yfirmanna gagnvart öryggismálum með meiri viðveru á vinnusvæðum og með áherslu á þjálfun og endurgjöf til verkstjóra. Árangur ISAL í öryggisproskalíkaninu árið 2024 var yfir settu markmiði og náðist meðal annars góður árangur varðandi þátttöku stjórnenda í öryggismálum, fyrirkomulag vaktafunda og áhættustýringar. Einnig er lögð áhersla á að bæta skipulagningu vinnu með tilliti til öryggismála með sérstökum öryggisgátlistum fyrir starfsfólk. Líkanið tekur einnig sérstaklega til banaslysahætta en fyrir þær er notað kerfi sem kallast Critical Risk Management (CRM). Í því kerfi eru öryggisstýringar fyrir banaslysahættur rýndar sérstaklega og kannað hvort þær séu í lagi. Í CRM hefur allt starfsfólk hlutverki að gegna.

Öryggi

Öryggi ferla og búnaðar (e. *Process safety*) er sérstaklega miðað að stórslysavörnum. Þar er rýnt í verkferla og búnað í þeim tilgangi að koma auga á úrbætur til að fyrirbyggja sprengingar, efnaleka, elda og fleira sem gæti valdið banaslysum, valdið rekstrarstöðvun með meiriháttar tjóni á mikilvægum búnaði.

Slys og önnur öryggisatvik

Hjá ISAL er sterk **öryggismenning** og er starfsfólk duglegt að senda inn tilkynningar um hættulegar aðstæður og atvik. Árið 2024 var Enablon atvikaskráningarkerfi tekið í notkun. Tilgangur þess er að auka skilvirkni og yfirsýn með atvikaskráningum, halda utan um atvik sem eru skráð, rannsaka atvik, stilla upp aðgerðum og fylgja eftir mögulegu úrbótum.

Árið 2024 bárust 981 slíkar tilkynningar frá starfsfólki. Af þeim voru tíu skyndihjálparslys og eitt meðferðarslys. Slysátíðni er gefin upp sem fjöldi slysa á hverjar 200.000 vinnustundir. Slysátíðni tekur til fjarveruslysa, meðferðarslysa og slysa sem geta valdið skertri vinnugetu og var tíðnin 0.26 árið 2024, sjá nánar í töflu hér að neðan.

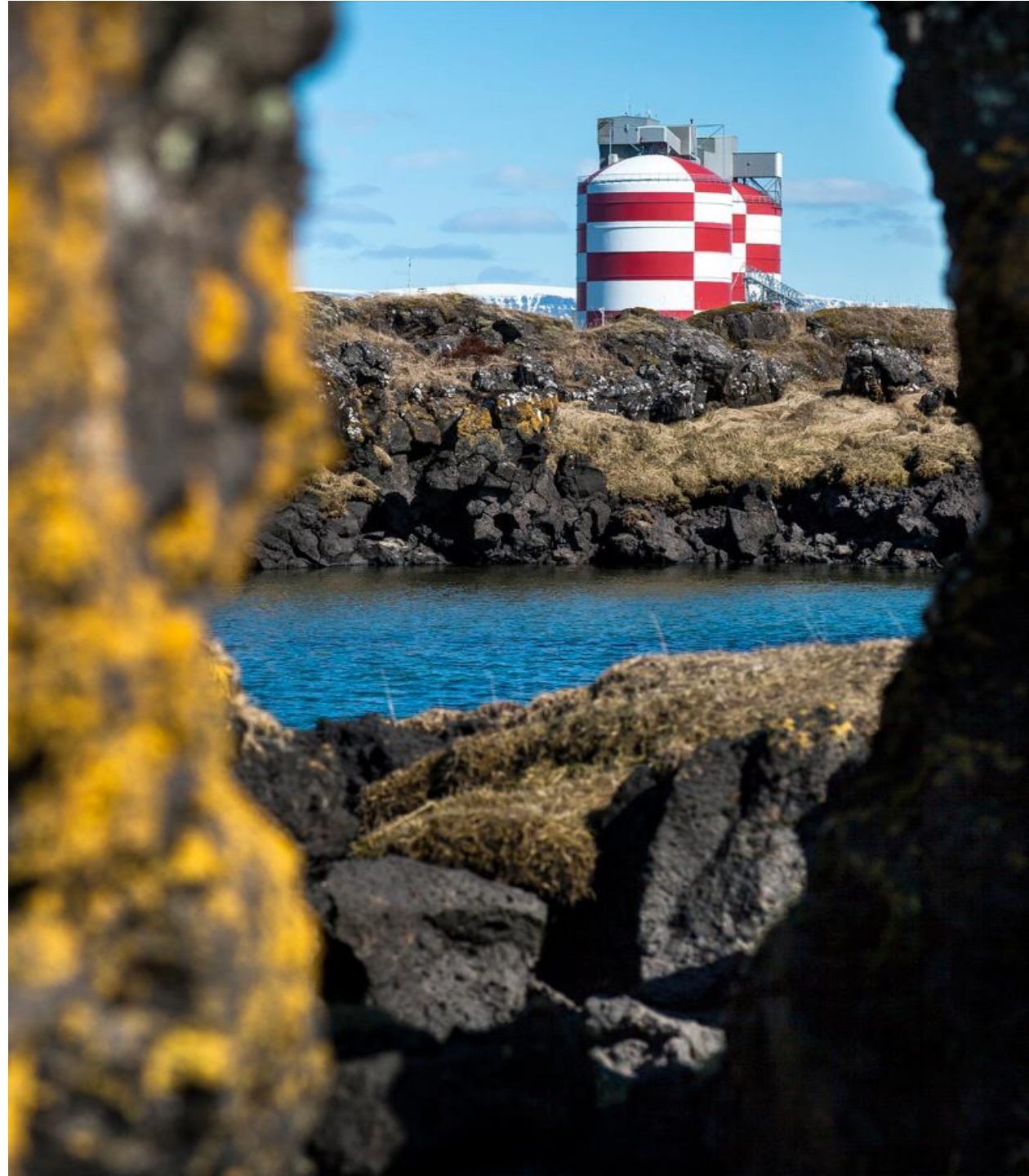
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Slysátíðni*	0,67	0,25	0,52	0,76	0,24	0,26
Fjöldi atvika	3	1	2	3	1	1

* Á hverjar 200.000 vinnustundir

Samfélag

Að starfa í sátt við umhverfi og samfélag er eitt af áherslumálum ISAL. Í því felst meðal annars að sýna ábyrgð í starfseminni, gera ítarlega grein fyrir henni og gefa þeim sem hagsmuna eiga að gæta af starfsemi okkar tæk á að kynna sér hana og koma með athugasemdir og hafa þannig áhrif.

Ratleikur Hafnarfjarðar

Undanfarin ár hefur Rio Tinto á Íslandi verið aðalstyrktaraðili Ratleiks Hafnarfjarðar. Ratleikurinn hefur verið haldinn frá 1996 og hefur í gegnum árin aukið mjög **áhuga fólks á útivist** í upplandi Hafnarfjarðar sem er líka allt næsta nágrenni og upplandið við álverið í Straumsvík. Ratleikur Hafnarfjarðar er leikur sem stendur yfir frá júní til september ár hvert.

Þátttakendur fá að upplifa áhugaverða staði, minjar, mannvistarleifar og jarðmyndanir og læra þannig að meta það sem finnst í næsta nágrenni okkar.

Þátttakendur eru á öllum aldri og sífellt fleiri **börn** taka þátt í leiknum með foreldrum sínum. Koma þátttakendur víða að. Lögð eru út 27 merki vítt og breitt um uppland Hafnarfjarðar, í bænum og jafnvel inni í nágrannasveitarfélögunum. Með vönduðu ratleikskorti, sem er þátttakendum að kostnaðarlausu, leita þátttakendur merkjanna og merkja við lausnarorð.

Öll sem skila lausnum eru með í útdrætti um Léttfeta, Göngugarp og Þrautakóng sem fá **vegleg verðlaun**. Auk þess eru mörg útdráttarverðlaun sem veitt eru á fjölmennri uppskeruhátíð leiksins.

Ratleikurinn hefur verið samstarfsverkefni Hönnunarhússins og Hafnarfjarðarbæjar frá 2007 en síðustu ár hefur Rio Tinto styrkt leikinn sérstaklega.

Samfélag

Að starfa í **sátt við umhverfi og samfélag** er eitt af áherslumálum ISAL. Í því felst meðal annars að sýna ábyrgð í starfseminni, gera ítarlega grein fyrir henni og gefa þeim sem hagsmuna eiga að gæta af starfsemi fyrirtækisins tækni á að kynna sér hana, koma með athugasemdir og hafa þannig áhrif.

Útgáfa **samfélagsskýrslu** lykilþáttur í þeirri vegferð og leggjum við áherslu á að upplýsingagjöfin nái vítt og breitt yfir starfsemi fyrirtækisins og þeim áhrifum sem við höfum en líka hvaða áhrif samfélagið hefur á okkur.

Rio Tinto veitir árlega **styrki** til ýmissa málaflokka. Í árslok 2024 var endurnýjaður samningur ISAL við ÍBH og Hafnarfjarðarbæ um **íþróttastarf** barna og unglinga. Gerður var þriggja ára samningur en samkvæmt honum er heildarupphæð sem ISAL leggur til á samningstímanum a.m.k. 33 milljónir króna eða sem svarar 11 milljónum á hverju ári.

Í samningnum núna er að finna sérstakt ákvæði sem skapar hvata fyrir aðildarfélög ÍBH að sækja sér sérstaka **gæðavottun** fyrir starfsemi sína og tryggja þar með framgang mennta- og jafnréttismála með utanaðkomandi vottun. Auk þess nær vottunin yfir ýmsa aðra gæðapætti í starfsemi íþróttafélaga og stuðlar að betri rekstri og árangri.

Frá afhendingu styrkja til forsvarsfólks íþróttafélaga í Hafnarfirði ásamt Rannveigu Rist og Rósu Guðbjartsdóttur

Samfélag

Áhersla er lögð á að fá í Straumsvík **gesti og hagsmunaaðila** og kynna þeim starfsemina en ekki síður að fá endurgjöf á starf fyrirtækisins. Undanfarin ár höfum við lagt sérstaka áherslu á að fá til Straumsvíkur nemendur á ýmsum skólastigum og kynna fyrir þeim starfsemina. Heimsóknirnar eru skipulagðar sérstaklega að þörfum hvers hóps fyrir sig. Þannig hafa nemendur í rafvirkjun t.d. farið sérstaklega yfir störf og starfsstöðvar sem tengjast þeim störfum á meðan nemar í umhverfisverkfræði hafa kynnt sér umhverfismál og þurrhreinistöðvar.

Alls komu **177** gestir í heimsókn sem nemar en heildargestafjöldi var mun meiri. Allir gestir sem koma til ISAL þurfa að fara í gegnum öryggiskynningu og áður en hægt er að fara um svæðið fá þeir viðeigandi öryggisbúnað, slopp, hjálm og gleraugu.

Fyrirtækið leggur áherslu á að allir hagsmunaaðilar geti óhindrað komið að **ábendingum, kvörtunum og hrósi** til fyrirtækisins. Á vefsvæði fyrirtækisins, www.riotinto.is og á Facebook svæði félagsins, er hægt að koma ábendingum á framfæri. Einnig er hægt að hringja en starfsfólk er þjálfað í að taka á móti ábendingum.

Allar kvartanir, ábendingar eða hrós eru skráðar um leið og þær berast, þeim svarað og brugðist við á viðeigandi hátt. Kvartanir geta líka verið nafnlausar en þá er eðlilega ekki hægt koma athugasemdum á framfæri við þann sem kvartar. Eftir sem áður er slíkum kvörtunum sinnt með sama hætti og öðrum. Á árinu 2024 barst ein kvörtun sem var leyst án ágreinings.

Rio Tinto styður við Rauða krossinn og Grindavík

Móðurfélag okkar, Rio Tinto, heldur úti sérstökum hamfarasjóði sem ætlað er að styrkja við samfélög sem hafa orðið fyrir náttúruhamförum. Á síðasta ári veitti Rio Tinto Rauða krossi Íslands styrk að upphæð

208 milljónir króna til að styðja við samfélagið í Grindavík sem hefur þurft að ganga í gegnum miklar og krefjandi áskoranir sem enn sér ekki fyrir endann á.

Styrkurinn hefur verið nýttur í fjölmörg mikilvæg verkefni sem **styðja við samfélagið í Grindavík** og víðar á Suðurnesjum, enda hafa íbúar Grindavíkur margir sest þar að. Áhersla hefur verið lögð á að styðja við margvísleg félagsleg verkefni og efla **viðnámsþrótt** íbúa, bæði til skemmri og lengri tíma. Þar eru þarfir fólksins hafðar í forgrunni.

Áhersla er lögð á að nýta styrkinn í verkefni sem ná til **allra aldurshópa**. Börn og ungmenni hafa fengið tækifæri til að sækja sjálfstyrkingarnámskeið, útilífsdvalir, sumardvalir og fræðslu um áföll – bæði fyrir sig og foreldra sína. Eldri borgarar og viðkvæmir hópar hafa einnig notið fræðslu, reglulegra samverustunda, sumardvala og tekið þátt í vinaverkefnum. Samvera, skilningur og tengsl eru mikilvægir þættir þegar hamfarir skella á.

Í ljósi aðstæðna á svæðinu hefur einnig verið lögð sérstök áhersla á að efla **viðbúnað** fyrir hugsanlegar rýmingar. Búnaður hefur verið uppfærður og sjálfbóðaliðar þjálfaðir í því að veita sálrænan stuðning, skyndihjálp og sinna rekstri fjöldahjálparstöðva. Það að eiga traust og þjálfað bakland er ómetanlegt þegar neyðarástand skapast.

Áfram verður unnið að verkefninu út árið 2025.

Frá afhendingu styrkjarins: Rannveig Rist, Kristín Hjálmtýsdóttir og Fannar Jónasson

Björgunarsveitir eru lykilstoð í okkar samfélagi

Björgunarsveitirnar gegna mikilvægu hlutverki í samfélagi okkar. Þær eru ávallt tilbúnar að leggja sitt af mörkum þegar mest á reynir og óeigingjarnt starf þeirra í þágu okkar allra er ómetanlegt.

Neyðarkallinn er mikilvæg tekjuöflun fyrir björgunarsveitir og er okkur stöðug áminning um mikilvægi björgunarsveita í okkar samfélagi og gildi þess að sinna sjálfböðastarfi. Neyðarkallinn er fastagestur hér í Straumsvík og er fyrir augum starfsfólks á hverjum degi þegar komið er til vinnu.

Á liðnu ári veittum við sérstakan 2,5 milljóna **styrk** sem nýttur verður til endurnýjunar á **björgunarbát** Björgunarsveitar Hafnarfjarðar. Í Straumsvík er höfn með talverða skipaumferð og við vitum hversu mikilvægt er að hafa öflugt viðbragð við leit og björgun í sjó.

Við hjá Rio Tinto erum stolt af því að geta lagt starfinu lið.

Fiskaklettur, björgunarbáttur Björgunarsveitar Hafnarfjarðar á siglingu fyrir utan Straumsvík. Nú stendur til að endurnýja bátinn og styrkir Rio Tinto á Íslandi verkefnið.

Íslensku bjartsýnisverðlaunin

Unnsteinn Manuel Stefánsson, tónlistamaður og handritshöfundur, hlaut Íslensku bjartsýnisverðlaunin 2024. Forseti Íslands, frú Halla Tómasdóttir, afhenti verðlaunin, sem eru áletraður gripur úr áli frá ISAL í Straumsvík og ein og hálf milljón króna í verðlaunafé. Bjartsýnisverðlaunin eru menningarverðlaun sem hafa verið afhent árlega frá árinu 1981. Rio Tinto á Íslandi, álverið í Straumsvík, hefur verið bakhjarl verðlaunanna frá árinu 2000. Forseti Íslands hefur frá upphafi verið verndari verðlaunanna.

Unnsteinn hefur komið víða við heimi lista á Íslandi. Hann hefur lengst af verið þekktastur sem tónlistarmaður og hefur meðal annars starfað með hljómsveitinni Retro Stefson frá árinu 2006 auk þess að gefa út tónlist undir eigin nafni og í samstarfi við fleiri. Undanfarin ár hefur hann menntað sig á sviðshöfundabraut í Listaháskóla Íslands og handritaskrifum fyrir sjónvarp í Kvikmyndaskólanum í Berlín. Hann hefur komið að framleiðslu, stjórn og umsjón efnis fyrir sjónvarp um árabil þar með taldar stórar alþjóðlegar sjónvarpsútsendingar frá Íslandi. Á síðustu misserum hefur hann tekið þátt í ýmsum verkefnum á sviði leikhúsa sem tónskáld, tónlistarstjóri, hljóðhönnuður og handritshöfundur og er um þessar mundir að vinna að sýningunum Lukku í Þjóðleikhúsinu og Ungfrú Ísland í Borgarleikhúsinu.

Unnsteinn er margverðlaunaður fyrir störf sín í listum. Þrisvar sinnum hefur hann hlotið Edduverðlaunin og jafn oft Íslensku tónlistarverðlaunin. Einnig hlaut hann Grímuverðlaun árið 2023. Auk þess að vera sjálfur virkur listamaður á ýmsum sviðum hefur hann lagt áherslu á að miðla þekkingu sinni til yngri kynslóða. Frá árinu 2007 hefur hann hefur kennt börnum á grunn- og framhaldsskólastigi tónlist auk þess að taka virkan þátt í verkefnum sem tengjast ungu fólki og tónlist.

Unnsteinn hefur lagt ýmsum góðgerðar- og samfélagslegum verkefnum lið og var meðal annars verndari UN Women á Íslandi, situr í stjórn Barnaheilla og var í ráðgjafarnefnd Tónlistarborgarinnar Reykjavíkur fyrir hönd borgarstjóra Reykjavíkur.

Dórnafnd Íslensku bjartsýnisverðlaunanna skipa: Þórunn Sigurðardóttir, Magnús Geir Þórðarson, Sif Gunnarsdóttir og Rannveig Rist.

Unnsteinn Manuel Stefánsson ásamt Rannveigu Rist og frú Höllu Tómasdóttur

Hvað skiptir máli

Árlega förum við vandlega yfir það hvaða atriði í okkar starfsemi skipta okkar helstu **hagsmunaaðila** mestu máli. Þá er bæði horft til ytri hagsmunaaðila en líka hvernig sömu atriði horfa við fyrirtækinu. Er þetta ferli gjarnan kallað mikilvægisgreining (*e. materiality assesment*). Matið byggir á stöðum samskiptum okkar við hagsmunaaðila.

Þessi atriði eru breytileg frá einum tíma til annars og eru stöðugt í **endurskoðun**. Í þessari vinnu horfum við bæði inn á við og leggjum mat á áherslur og væntingar starfsfólks og stjórnenda en á sama tíma veltum við því upp hvernig sömu þættir snúa að okkar ytri hagsmunaaðilum. Er þetta ferli gert í anda GRI og uppfært eftir því sem mat á aðstæðum breytist. Einnig leggjum við stöðugt mat á okkar helstu hagsmunaaðila og væntingar þeirra til okkar og högum samskiptum okkar við þá til samræmis.

Mikilvægt fyrir hagsmunaaðila ISAL (ytri hagsmunaaðila)	Mjög mikilvægt	Innkaup og virðisbætur Náttúruvá	Orkunotkun Umhverfisáhrif Hagrænt framlag	Kolefnishlutleysi 2040 Samskipti við samfélag
	Mikilvægt		Samgöngur Úrgangur	Útblástur Heilsa og öryggi starfsfólks
	Nokkuð mikilvægt	Persónuvernd		Samskipti við starfsfólk Jafnrétti, mannréttindi og fjölbreytileiki Rekstur og afkoma
		Nokkuð mikilvægt	Mikilvægt	Mjög mikilvægt
Mikilvægt fyrir ISAL (innri hagsmunaaðili)				

Hagsmunaaðilar

Eitt lykilstefið í stefnu ISAL er að vinna í sátt við umhverfi og samfélag. Starfsemin er viðamikil og hefur áhrif á margvíslega **hagsmunaaðila**. Fyrir okkur skiptir miklu máli að skilja þá vel og hvaða væntingar þeir hafa til okkar.

Hér gefur að líta yfirlit yfir helstu hagsmunaaðila okkar og gróft mat á **væntingum** þeirra til okkar auk lýsingar á **samskiptum** okkar við þá. Árlega er farið í mat á hagsmunaaðilum okkar og endurmetið hvort ástæða sé til að breyta þeim eða flokkun þeirra. Endurmatið er loks samþykkt í framkvæmdastjórn

Hagsmunaaðili	Væntingar	Samskipti
Starfsfólk	Öruggt og heilsusamlegt vinnuumhverfi Kjarasamningar Starfsþróun og menntun Jafnrétti, fjölbreytileiki og mannréttindi Persónuvernd	Stöðug
Nærsamfélag	Umhverfisáhrif Atvinna og skatttekjur Óbein efnahagsáhrif	Útgáfa samfélagsskýrslu Ábendingar frá samfélaginu Facebook síða fyrirtækisins
Birgjar og verktakar	Verkefnastaða og framleiðsla Fjárfestingar og endurbætur Öruggt vinnuumhverfi	Eins of og þurfa þykir
Viðskiptavinir	Gæðavörur í samræmi við óskir viðskiptavina Afhendingar á réttum tíma Grænn málmur	Eins oft og þurfa þykir Birgjamat Heimsóknir
Stjórnvöld	Skatttekjur og atvinna Útflutningur og efnahagslegt framlag Árangur í umhverfismálum Árangur í loftlagsmálum	Eins of og þurfa þykir
Eigandi	Fjárhagsleg afkoma Árangur í öryggismálum Árangur í umhverfismálum Árangur í heilbrigðismálum Framleiðsla	Stöðug samskipti við móðurfélag og reglulegir stjórnarfundir
Landsvirkjun	Raforkunotkun Raforkuverð Vatnsbúskapur og afhending raforku	Regluleg samskipti
Eftirlitsstofnanir	Árangur í umhverfis-, heilbrigðis- og öryggismálum	Reglulegir og formlegir samráðsfundir Eftirlitsskýrslur
Atvinnurekendasamtök	Kjarasamningar Samkeppnishæfni og efnahagsþróun	Regluleg samskipti
Önnur samtök fyrirtækja og hagsmunasamtök	Samfélagsleg ábyrgð fyrirtækja Miðlun upplýsinga og reynslu	Eins oft og þurfa þykir
Fjölmíðlar	Gagnsæjar upplýsingar og hreinskiptin samskipti	Eins oft og þurfa þykir

Efnahagslegir þættir

Efnahagsleg áhrif af starfsemi ISAL eru mikil, enda er fyrirtækið meðal stærstu fyrirtækja landsins.

Áhrifin eru af ýmsum toga. Öll okkar framleiðsla er til útflutnings og skapar þannig verðmætar gjaldeyristekjur. Starfsfólk okkar er 379 talsins. Með störfum fastra verktaka eru bein störf í Straumsvík samtals um 540 þannig að bein **laun og launatengd gjöld** vegna starfseminnar eru há. Auk þess sem laun almenns starfsfólks í áliðnaði eru jafnan hærri en í sambærilegum störfum. Við kaupum mikla **raforku** af Landsvirkjun og kaup okkar á vöru og þjónustu á innlendum markaði eru mikil.

Árið 2024 námu tekjur **612** milljónum dollara eða sem svarar **84,5** milljörðum króna samaborið við 610,2 milljónum dollara árið á undan. Tekjur jukust líttilega þrátt fyrir minni framleiðslu og skýrist breytingin af þróun álverðs. Hagnaður ársins nam **8,6** milljónum dollara eða 1,2 milljörðum króna smanbórið við tap upp á 6,4 milljónir dollara árið á undan.

Áætluð tekjuskattgreiðsla fyrirtækisins fyrir árið 2024 er í kringum **420** milljónir króna en endanlegt skattauppgjör liggur ekki fyrir.

Laun og launatengd til starfsfólks gjöld námu **61,3** milljónum dollara eða sem svarar **8,6** milljörðum króna.

Efnahagslegir þættir

Alls keypti fyrirtækið **innlenda vöru og þjónustu** fyrir rúmlega 6,4 milljarða íslenskra króna á árinu en þessi liður getur sveiflast umtalsvert milli ára eftir því hvernig staðan hefur verið á ýmsum fjárfestingaverkefnum. Að jafnaði hefur um þriðjungur af þessari upphæð farið til fyrirtækja í Hafnarfirði en það er breytilegt á milli ára.

ISAL nýtti sér þjónustu **24** verktakafyrirtækja á árinu 2024. Starfsfólk þeirra á svæðinu voru að meðaltali **159** talsins og vann það samtals **257.517 vinnustundir**. Er það 1,9% aukning frá fyrra ári.

Greiðslur fyrirtækisins til Hafnarfjarðarbæjar 2024 námu **376** milljónum króna en innifalið í því eru fasteignagjöld og vatnsgjald. Greiðslur fyrirtækisins til Hafnarfjarðarhafnar námu **193,8** milljónum króna.

ISAL kaupir rafmagn af Landsvirkjun samkvæmt raforkusamningi sem gerður var árið 2010 og gildir til ársins 2036. Samningurinn var endurbættur í ársbyrjun 2021 en gildistíminn helst óbreyttur. Raforkuverðið er trúnaðarmál. Árið 2024 notaði ISAL **3.204 Gwst** samanborið við 3.267 Gwst árið á undan.

Í október 2024 var ISAL tilkynnt að raforka yrði skert samkvæmt ákvæðum raforkusamnings. Var búist við að skerðingar stæðu yfir fram í maí 2025 en hagfelld veður og rigning í árslok 2024 og byrjun árs 2025 ollu því að skerðingum var aflétt í lok febrúar. Vegna skerðinga í fyrra var framleiðsla kerskála þó töluvert minni en reiknað var með.

Aðild að samtökum

Rio Tinto á Íslandi er aðili að ýmsum **hagsmunasamtökum** atvinnurekenda. Við erum aðilar að Samtökum atvinnulífsins en samtökin fara með kjarasamningsumboð fyrir hönd fyrirtækisins. Rannveig Rist, forstjóri ISAL, situr í stjórn Samtaka atvinnulífsins. Við erum aðilar að Samtökum iðnaðarins og Samál, Samtökum álframleiðenda. Rannveig Rist situr í stjórn Samáls og Bjarni Már Gylfason er varamaður. Loks erum við stofnaðilar að Festu, miðstöð um Samfélagsábyrgð og í Stjórnvísi. Bjarni Már Gylfason er í stjórn Festu og gegnir einnig hlutverki varaformanns.

Árið 2019 var stofnaður samstarfsvettvangur atvinnulífs og stjórnvalda um loftslagsmál og grænar lausnir. Hlutverk vettvangsins er að efla samstarf atvinnulífs og stjórnvalda við að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og styðja við markmið um **kolefnishlutlaust Ísland árið 2040**. Vettvangurinn hefur hlotið nafnið Grænvangur og er ISAL einn af stofnaðilum vettvangsins en hann er hýstur hjá Íslandsstofu. Hefur vettvangurinn fengið nafnið Green by Iceland á ensku.

ISAL er einn af stofnaðilum **Álklasans**. Klasanum er ætlað að farvegur hugmynda, þarfa, tengslamiðlunar og nýsköpunar. Enn fremur að Álklasinn verði vettvangur þar sem hægt er að viðra hugmyndir að verkefnum eða kalla eftir lausnum. Áhersla er á fjölbreytni og fjölgun fyrirtækja í afleiddum nýiðnaði og að ál verði nýtt sem grunnur nýsköpunar jafnt í grónum fyrirtækjum sem sprotafyrirtækjum. Meðal verkefna klasans er árlegt nýsköpunarmót, haustferð og jólafundur sem gjarnan hefur verið á tæknilegum nótum.

RioTinto

GRI tilvísunartafla 2024

GR vísar<	Lýsing	Kaflí / Upplýsingar
102 1	Nafn skipulagsheildarinnar	Rio Tinto á Íslandi
102 2	Starfsemi, vörumerki, vörur og þjónusta	Um fyrirtækið
102 3	Staðsetning höfuðstöðva	Straumsvík, 222 Hafnarfirði
102 4	Staðsetning rekstrar	Straumsvík, 222 Hafnarfirði
102 5	Eignarhald og félagaform	Fyrirtækið
102 6	Markaðir í þjónustu	Fyrirtækið
102 7	Stærð skipulagsheildarinnar	Efnahagslegir þættir
102 8	Upplýsingar um starfsmenn og aðra starfskrafta	Fólkið í Straumsvík
102 9	Aðfangakeðja	Efnahagslegir þættir
102 10	Verulegar breytingar á skipulagsheildinni og aðfangakeðju hennar	Ávarp forstjóra
102 11	Varúðarregla eða -nálgun	Áhættuskrá og áhættuflokkun starfa. Ársskýrsla.
102 12	Innleiðing utanaðkomandi frumkvæðis	Samfélag
102 13	Aðild að samtökum	Efnahagslegir þættir
GR		Kaflí / Upplýsingar
102 14	Yfirlýsing frá æðsta ákvörðunartaka	Stefna ISAL
102 15	Helstu áhrif, áhætta og tækifæri	Ávarp forstjóra, ársskýrsla. Ársskýrsla móðurfélags
Siðareglur		Kaflí / Upplýsingar
102 16	Gildi, meginreglur, staðlar og atferlismið	Fyrirtækið
102 17	Ferli fyrir ráðleggingar og mál tengd siðferði	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
Stjórnarhættir		
102 18	Stjórnskipulag	Stjórnarháttayfirlýsing í Ársskýrslu. Skipurit ISAL
102 19	Framsál valds	Skipurit ISAL. Stjórnkerfi ISAL
102 20	Ábyrgð á framkvæmdastjórnarstigi á efnahagslegum, umhverfislegum og félagslegum málefnum	Yfirlýsing
102 21	Ráðgefandi hagsmunaaðilar fyrir efnahagsleg, umhverfisleg og félagsleg málefni	Samfélag
102 22	Samsetning æðstu stjórnar og nefnda hennar	Ársskýrsla. Stjórnarháttayfirlýsing. Fyrirtækið
102 23	Formaður æðstu stjórnar	Fyrirtækið
102 24	Tilnefning og val á æðstu stjórn	Fyrirtækið, Ársskýrsla
102 25	Hagsmunaaðilrekstrar	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
102 26	Hlutverk æðstu stjórnar við framsetningu tilgangs, gilda og stefnu	Fyrirtækið
102 29	Auðkenning og stjórnun á efnahagslegum, umhverfislegum og félagslegum áhrifum	Skipurit ISAL, Fyrirtækið - Stefna ISAL, Samfélag
102 31	Efnahagsleg, umhverfisleg og félagsleg rýni á efnistökom	Samfélag, Efnahagslegir þættir, Umhverfismál, Ársskýrsla
102 32	Hlutverk æðstu stjórnar við skýrslugjöf um sjálfbærni	Fulltrú stjórnar. Forstjóri
102 33	Upplýsingagjöf um mikilvæg málefni	Skipurit ISAL
102 34	Eðli og heildarfjöldi mikilvægra málefna	Engu málefni sem fyrirtækinu ber að upplýsa skv. GRI stöðlum var vísað til stjórnar á árinu.
102 35	Stefnur um þóknun	Ársskýrsla. Stjórnarháttayfirlýsing
102 39	Prósentuhækkun á árlegu heildarhlutfalli launagreiðslna	Ársskýrsla

Þátttaka hagsmunaaðila		Kaflí / Upplýsingar
102 40	Listi yfir hópa hagsmunaaðila	Samfélag
102 41	Sameiginlegir kjarasamningar	100%
102< 42	Auðkenning og val á hagsmunaaðilum	Samfélag
102 43	Verklag við virkjun hagsmunaaðila	Fyrirtækið - Stefna ISAL
102 44	Helstu efnistöök og málefni	Samfélag
Skilgreining á efnislegum þáttum og mörkum þeirra		
102 45	Aðilar sem eru hluti af samstæðureikningsskilum	Ársskýrsla
102 46	Skilgreining á efni skýrslu og mörkum efnistaka	GRI tilvísunartafla
102 47	Listi yfir viðfangsefni	GRI tilvísunartafla
102 49	Breytingar á skýrslugjöf	Ávarp forstjóra
102 50	Tímabil skýrslugjafar	2024
102 51	Dagsetning nýjustu skýrslu	2024
102 52	Tíðni skýrslugjafar	Árleg
102 53	Tengiliður vegna upplýsingagjafar um skýrsluna	samskiptasvid@riotinto.com
102 54	Staðhæfingar um skýrslugjöf í samræmi við GRI staðla	Ávarp forstjóra
102 55	GRI efnisvísir	GRI tilvísunartafla
102 56	Ytri trygging	Áritun endurskoðenda (nær til kafla 7 um umhverfismál)
Nálgun stjórnenda		Kaflí / Upplýsingar
103 1	Útskýring á viðfangsefni og mörkum þess	Yfirlýsing
103 2	Stjórnunarnálgunin og þættir hennar	Yfirlýsing
103 3	Mat á stjórnunarnálguninni	Yfirlýsing
Fjárhagsleg frammistaða		Kaflí / Upplýsingar
201 1	Beint efnahagslegt virði sem er skapað og dreift	Efnahagslegir þættir, Ársskýrsla
201 2	Fjárhagsleg áhrif og önnur áhætta og tækifæri sökum loftslagsbreytinga	Starfsemi ISAL fellur undir viðskiptakerfi ESB um losun gróðurhúsalofttegunda í samræmi við lög nr. 70/2012 um loftslagsmál
201 3	Skilgreint fyrirkomulag skuldbindinga um bætur og annað fyrirkomulag eftirlauna	ISAL greiðir móttframlag í lífeyrissjóði starfsmanna í samræmi við gildandi samninga og lög
201 4	Fjárhagsaðstoð frá stjórnvöldum	ISAL fékk enga fjárhagsaðstoð frá stjórnvöldum árið 2024

Sýnileiki á markaði		Kaflí / Upplýsingar	
202	2	Hlutfall æðstu stjórnenda sem eru ráðnir úr nærsamfélaginu	Allir æðstu stjórnendur eru íslenskir
Óbein efnahagsleg áhrif			
203	1	Innviðafjárfestingar og þjónusta sem stutt er við	Samfélag
203	2	Veruleg óbein efnahagsleg áhrif	Efnahagslegir þættir
Innkaup			
204	1	Hlutfall útgjalda til birgja í nærsamfélaginu	Efnahagslegir þættir
Spilling			
205	1	Mat á rekstri vegna áhættu sem tengist spillingu	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
205	2	Samskipti og þjálfun um stefnur og verklagsreglur gegn spillingu	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
205	3	Staðfest atvik um spillingu og aðgerðir er gripið var til	Engin atvik á árinu 2024
Samkeppnishamlandi hegðun			
206	1	Lagalegar aðgerðir gegn samkeppnishamlandi hegðun, hringamyndun og einokunaraðferðum	Engin atvik á árinu 2024
Efnisnotkun			
301	1	Efni sem notuð eru eftir þyngd eða rúmmáli	Umhverfismál - Grænt bókhald
Orka			
302	1	Orkunotkun innan skipulagsheildarinnar	Umhverfismál - Grænt bókhald (Raforka í Gwst)
Vatn og frárennsli			
303-1	1	Umgengni við vatn sem samnýttar auðlindar	Umhverfismál - Vatnsnotkun og frárennsli
303-2	2	Stjórnun á áhrifum vatnslosunar	Umhverfismál - Vatnsnotkun og frárennsli
303-3	3	Vatnstaka	Umhverfismál - Vatnsnotkun og frárennsli
303-4	4	Vatnslosun	Umhverfismál - Vatnsnotkun og frárennsli
303-5	5	Vatnsnotkun	Umhverfismál - Grænt bókhald
Losun			
305	1	Bein losun gróðurhúsalofttegunda (GHL) (umfang1)	Umhverfismál - Losun gróðurhústegunda, Grænt bókhald
305	2	Óbein orkulosun gróðurhúsalofttegunda (GHL) (umfang 2)	Umhverfismál
305	3	Önnur óbein losun gróðurhúsalofttegunda (GHL) (umfang 3)	Umhverfismál - (Að hluta)
305	4	Styrkur á losun gróðurhúsalofttegunda (GHL)	Umhverfismál - Grænt bókhald
305	5	Minnkun á losun gróðurhúsalofttegunda (GHL)	Umhverfismál - Grænt bókhald
305	7	Losun köfnunarefnisoxíðs (NOX), brennisteinsoxíðs (SOX) og önnur veruleg losun lofttegunda	Umhverfismál - Losun í andrúmslofti, Grænt bókhald
Frárennsli og úrgangur			
306	1	Losun vatns eftir gæðum og áfangastað	Umhverfismál - Grænt bókhald
306	2	Úrgangur eftir tegund og förgunaraðferð	Umhverfismál - Grænt bókhald
306	3	Verulegur leki	Engir verulegir lekar voru árið 2024
Hliting			
307	1	Ekki farið að umhverfislögum og reglum	Umhverfismál: Engar sektir voru greiddar á árinu

Starfsfólk		Kaflí / Upplýsingar	
401	1	Nýráðningar starfsmanna og starfsmannavelta	Fólkið í Straumsvík
401	3	Foreldraorlof.	Fólkið í Straumsvík
Kjaramál			
402	1	Lágmarks uppsagnarfrestur ef breytingar verða á rekstri	Lög og kjarasamningar
Heilsa og öryggi á vinnustað			
403	1	Stjórnkerfi um heilbrigði og öryggi á vinnustað	Fyrirtækið
403	2	Auðkenning á hættu, áhættumat og rannsókn atvika	Fyrirtækið
403	3	Þjónusta tengd heilbrigði á vinnustað	Fólkið í Straumsvík - Heilbrigðismál
403	4	Þátttaka starfsmanna, samráð og samskipti um heilsu og öryggi á vinnustað	Lög og kjarasamningar
403	5	Þjálfun starfsanna varðandi heilsu og öryggi á vinnustað	Fólkið í Straumsvík
403	6	Heilsuefning starfsmanna	Fólkið í Straumsvík - Heilbrigðismál
403	9	Vinnutengd slys á fólki	Fólkið í Straumsvík - Öryggismál
Þjálfun og menntun			
404	1	Árlegur meðalfjöldi klukkustunda í þjálfun á hvern starfsmann	Fólkið í Straumsvík - Fræðslumál
404	3	Hlutfall starfsmanna sem fær reglulega rýni á frammistöðu og starfsþróun	Fólkið í Straumsvík - Fræðslumál
Fjölbreytileiki og jöfn tækifæri			
405	1	Fjölbreytileiki stjórna og starfsmanna	Fólkið í Straumsvík. Jafnréttisáætlun
405	2	Hlutfall grunnlauna og bóknana kvenna í samanburði við karla	Fólkið í Straumsvík - Jafnréttismál
Jafnræði			
406	1	Atvik um mismunun og framkvæmdar úrbætur	Fólkið í Straumsvík Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
Félagafrelsi og kjaraviðræður			
407	1	Rekstur og birgjar þar sem hætta er á sniðgöngu varðandi félagafrelsi og sameiginlega kjarasamningagerð	Þannig vinnum við - Siðareglur Rio Tinto
Barnavinna			
408	1	Rekstur og birgjar þar sem verulega hætta getur verið á barnaþrælkun	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
Nauðungar- og skylduvinna			
409	1	Rekstur og birgjar þar sem veruleg hætta getur verið á nauðungar- eða skylduvinnu	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
Frumbyggjaréttur			
411	1	Brotatilvik sem fela í sér réttindi frumbyggja	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
Mat á mannréttindum			
412	1	Rekstur sem hefur verið rýndur eða áhrifametinn með hliðsjón af mannréttindum	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto. Áhættumat á mannréttindum.
412	2	Þjálfun starfsfólks í stefnum eða verklagsreglum um mannréttindi	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
412	3	Samkomulag og samningar um verulegar fjárfestingar og samningar sem fela í sér mannréttindaákvæði eða hafa verið skimaðir með hliðsjón af mannréttindamálum	Þannig vinnum við - siðareglur Rio Tinto
Nærsamfélagið			
413	1	Rekstur með virkni í nærsamfélaginu, áhrifamat og þróunaráætlanir	Efnahagslegir þættir
413	2	Rekstur sem hefur umtalsverð, raunveruleg og möguleg neikvæð áhrif á nærsamfélagið	Umhverfismál
Mat á samfélagsáhrifum birgja			
414	1	Nýir birgjar sem voru skimaðir á grundvelli félagslegra viðmiða	Mat gert á nýjum birgjum. Stefna um innkaup.
414	2	Neikvæð félagsleg áhrif í aðfangakeðjunni og aðgerðir sem gripið var til	Mat á birgjum gert reglulega
Opinber stefna			
415	1	Framlag til stjórn mála	ISAL veitir ekki styrki til stjórn málaflokka skv.
Persónuvernd viðskiptavina			
418	1	Rökstuddar kvartanir varðandi brot á persónuvernd viðskiptavina og tap á gögnum þeirra	Engin atvik á árinu 2024
Hliting			
419	1	Ekki farið að lögum og reglum á félagslegum og efnahagslegum sviðum	Engin atvik á árinu 2024

RioTinto